БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 118 (609)

17 ИЮНЬ ЯКШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Югославиялик меҳмонлар Сочида дам олмоқдалар (1- бет).
ВЦСПС Президиумида (1- бет).
СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг Тунис Министрлар Советининг Раиси Ҳабиб Бурғиб жанобларига Мактуби (1- бет).
СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг Марокаш Министрлар Советининг Раиси Эмбарек Беккаи жанобларига Мактуби (1-бет).
Хуш келибсиз! Ҳиндистон Республикасининг Вице-Президенти Сарвапалли Радхакришнан жаноблари Москвага келди (1- бет).
Ҳиндистон Республикасининг Вице-Президенти С. Радхакришнан жаноблари шарафига К. Е. Ворошилов ҳузурида қабул маросими (1- бет).
Область саноат корхоналарида (1- бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Ҳ. Абдусаматов.** — Олинган мажбуриятлар албатта бажарилиши керак (2- бет).
ФЕЛЪЕТОН: **Б. Халилов.** — Алоқа бўлимидаги ҳангомалар (2- бет).
Я. Симкин. — Максим Горький ижодида Ленин образи (2- бет).
ҲИКОЯ: **Шуҳрат.** — Она қувончи (3- бет).
СССР Олий Советининг делегацияси Люксембургга келди (4- бет).
Ўзбекистон IX спартакиадаси ёпилди (4-бет).

Пропагандист кадрларни қунт билан тарбиялайлик

Партия маорифи шохобчаларида ўқув йили якунланди. Минг-минглаб коммунистлар, партиясиз активлар маркча-ленинча назарияни, сиёсий иқтисод ва конкрет экономикани, КПСС XX съезди материалларини зўр иштиёқ билан ўргандилар, ўз сиёсий билимларини, тажрибаларини оширдилар.

Сиёсий мактаб ва тўгаракларда якунловчи машғулотлар, партия ташкилотларида ўқув йилининг якунига бағишлаб ўтказилган йиғилишлар шуни кўрсатдики, ўқиш ва ўқитиш ишларининг савияси пропагандист кадрларга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлаш масаласига яхши эътибор берилган, пропагандистлар ўртасида қунт билан иш олиб борилган партия ташкилотларида партия ўқуви муваффақиятли якунланди, тингловчилар ўтилган материалларни пухта ва ижодий ўзлаштириб олдилар. Шунинг учун ҳам пропагандист кадрлар танлаш ва тарбиялаш масаласи район ва шаҳар партия комитетларининг асосий диққат марказида туриши керак.

Кеча Тошкент область партия комитети ҳузурида ташкил этилган пропагандистларнинг бир ойлик курси ўз ишини бошлади. Курсда семинар раҳбарлари, пропагандистлар, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, партия ва совет раҳбар ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари қатнашмоқда. Лекция ўқишга пойтахт олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, саноат ва қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия ва совет раҳбар ходимлари жалб этилган. Пропагандистлар курсининг ўтган йилларда ўқитилган курслардан фарқи шундаки, бу йил курсда асосан экономикани — саноат ва қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганишга алоҳида эътибор берилади.

Пропагандист кадрлар тайёрлашнинг нақадар масъулиятли иш эканлигини яхши тушунган район ва шаҳар партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари масалага тўғри ёндошдилар. Юқори Чирчиқ, Октябрь, Ўртасарой район партия комитетлари курснинг моҳиятига тўғри тушуниб, иқтисодий маълумоти ва сиёсий тайёргарлиги бўлган кишиларни ўз вақтида курсга юбордилар.

Аммо шуни ҳам айтиш керакки, айрим район ва шаҳар партия комитетлари бу муҳим масалага ўтакетган бепарволик билан қарамоқдалар. Масалан, Верхне-волинск район партия комитети (район партия комитетининг секретари Мирдадаев, пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ғафуров ўртоқлар) пропагандистлар курсига 5 киши юбориши зарур бўлгани ҳолда, 2 киши юборган. Лекин юборилган 2 киши ҳам етарли иқтисодий билимга эга эмас. Улар курснинг талабига жавоб бера олмаганликлари учун қайтариб юборилди. Район партия комитетининг раҳбарлари ноҳотки бу муҳим ишга шунчалик масъулиятсизлик билан қарасалар?! Шунингдек, Оҳангарон шаҳар партия комитети ҳам бу ишга совуққонлик билан муносабатда бўлди. Пропагандистлар курсига келиши зарур бўлган 12 киши ўрнига 3 киши келди. Юборилган 3 киши ҳам курснинг талабларига жавоб бера олмайди. Ўрта Чирчиқ район партия комитети бўлса курсга бирорта ҳам киши юборгани йўқ. Пропагандистлар танлаш ва тарбиялаш масаласига бундай масъулиятсизлик билан қараш кайфиятларига йўл қўйиш мумкин эмас.

Пропагандистлар курси — пропагандист кадрлар танлаш ва тарбиялаб етиштириш мактабидир. Курсда пропагандист кадрларимиз ўз сиёсий билим даражаларини оширадилар, саноатимиз ва қишлоқ хўжалигимиз экономикасини чуқур ўрганадилар, партиямиз XX съезди томонидан мамлакатимиз олдига қўйилган конкрет вазифаларни янада чуқурроқ тушуниб оладилар. Пропагандистлар курси фақат билим олиш, олган билимларни тўлдириш мактабигина бўлмасдан, балки тажриба мактаби ҳамдир. Пропагандистлар курсда тажриба алмашадилар, энг яхши пропагандистларнинг иш тажрибасини, пропагандистлик санъатини ўрганадилар.

Вазифа — пропагандистлар курсида машғулотларни ҳозирги куннинг юксак талаблари даражасида ўтказишдан иборат. Шунга кўра курсда лекция ўқиш учун энг малакали ўқитувчиларни, мутахассисларни, партия ва совет раҳбарларини жалб этиш зарур. Ўқувчилар учун барча зарур имкониятларни яратиб бериш, уларни зарур адабиётлар, ўқув қуроллари ва бошқа керакли материаллар билан етарли таъминлаш лозим. Машғулотларни ўтказиш вақтида кўргазмали қуроллар, диаграммалар, схемалар, фотоҳужжатлардан фойдалана билиш машғулотларнинг қизиқарли ўтишини таъминлайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг шонли XX съезди саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятимизнинг янада кенг юксалишини таъминлайдиган олтинчи беш йилликнинг улуғвор программасини белгилаб берди. Бу программада СССРнинг асосий иқтисодий вазифаси — аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқаришда энг илғор капиталистик мамлакатлардан ўзиб кетиш вазифаси қўйилган. Бунинг учун техника прогрессига эришиш, қаттиқ иқтисодий тежаш, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш зарур. Пропагандистлар партиямиз XX съезди томонидан мамлакатимиз олдига қўйилган улуғ вазифаларни яхши тушуниб олишлари керак.

Пропагандист — партиямиз қарорларини амалга оширишда актив курашчидир. У партия ва ҳукуматимиз сиёсатини кенг меҳнаткашлар ўртасида ёйишдек ўзига юклатилган муҳим ва шарафли вазифани садоқат билан бажариши лозим. Бунинг учун пропагандист ўз устида қунт билан ишлаши, ўзининг назарий ва практик билимини тинмай ошириб бориши, партиямиз XX съезди материалларини чуқур ўрганиши, саноат ва қишлоқ хўжалигининг конкрет экономикасини пухта билиши керак. Шундагина у партиямиз қарорларини амалга оширишда актив қатнашаолади, миллионларнинг буюк ижодий кучини коммунизм қурилишининг улуғвор вазифаларини бажаришга сафарбар этишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бераолади.

Пропагандистлар танлаш ва тарбиялаш — партия ташкилотларининг жона-жон ишидир. Район ва шаҳар партия комитетлари ёз ойларида пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлаш иши билан систематик равишда шуғулланишлари зарур. Район ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида ҳам пропагандистлар семинарларини ташкил этиш лозим. Бу семинарларда марксизм-ленинизм назарияси, сиёсий иқтисод ва халқаро масалалар юзасидан циклли лекциялар уюштириш, энг яхши пропагандистлар тажрибасини оммалаштириш зарур. Семинарларда олиб бориладиган лекция ва суҳбатларда асосий эътиборни конкрет экономикани ўрганишга қаратмоқ керак. Шунингдек партиямиз XX съездида илгари сурилган ҳозирги халқаро тараққиётнинг баъзи принципиал масалалари: икки системанинг тинч-тотув яшаши ҳақида, ҳозирги вақтда урушнинг олдини олиш имкониятлари ҳақида, турли мамлакатларнинг социализмга ўтиш формалари ҳақида лекциялар ўтказиш ва бу масалаларни пухта ва чуқур ўрганиб олиш керак.

Партия ва Ҳукуматимиз қарорларини амалга оширишнинг актив курашчилари — пропагандист кадрлар тайёрлаш ва тарбиялаш партия ташкилотларининг асосий диққат марказида бўлсин. Бу эса Коммунистик қурилишнинг Коммунистик партия томонидан қўйилаётган буюк ва амалий вазифаларини ҳал этишда партия ташкилотларига ёрдам беради, халқимизнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини янада оширади.

Тунис Министрлар Советининг Раиси Ҳабиб Бурғиб жанобларига

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. А. Булганиннинг Мактуби

Тунис Министрлар Совети Раиси

Ҳабиб Бурғиб Жаноб Олийларига

ТУНИС

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб ва Туниснинг ҳаққоний миллий интилишларини ҳурматлаб, Тунисни мустақил ва суверен давлат деб таниганлигини тантанали равишда билдиради ҳамда Тунис билан дипломатик муносабатлар ўрнатишга ва дипломатик вакилликлар айирбошлашга ўзининг тайёр эканлигини изҳор қилади.

Совет ҳукумати, Туниснинг мустақил деб эълон қилинганлиги, шунингдек Совет Иттифоқи билан Тунис ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилиши умумий тинчликни мустаҳкамлашга ва халқлар ўртасида дўстликни ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонади.

Совет Иттифоқи халқлари Тунис халқига ўз мамлакатини миллий тиклаш ишида энг яхши муваффақиятлар тилайдилар.

Н. БУЛГАНИН,
СССР Министрлар Советининг Раиси,

Москва, Кремль, 1956 йил, 11 июнь.

Марокаш Министрлар Совети Раиси Эмбарек Беккаи жанобларига

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. А. Булганиннинг Мактуби

Марокаш Министрлар Советининг Раиси

Эмбарек Беккаи Жаноб Олийларига

РАБАТ

Совет ҳукумати халқларнинг ўз тақдирларини ўзлари белгилашлари тўғрисидаги буюк принципга амал қилиб ва Марокаш халқининг ҳаққоний миллий истак-орзуларини ҳурматлаб, Марокашни мустақил ва суверен давлат деб таниганлигини тантанали равишда билдиради ҳамда у билан дипломатик муносабатлар ўрнатишга ва дипломатик вакилликлар айирбошлашга ўзининг тайёр эканлигини изҳор қилади.

Совет ҳукумати шу нарсага ғоят аминдирки, Марокашнинг мустақил деб эълон қилинганлиги, шунингдек Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Марокаш ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилиши халқаро ҳамкорликни ва халқлар ўртасидаги дўстликни янада ривожлантиришга ёрдам беради.

Совет Иттифоқи халқлари Марокаш халқига мустақил Марокашни мустаҳкамлаш ва яшнатиш ишида ҳар томонлама муваффақиятлар тилайдилар.

Н. БУЛГАНИН,
СССР Министрлар Советининг Раиси,

Москва, Кремль, 1956 йил, 11 июнь.

ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Ҳиндистон Республикасининг Вице-Президенти Сарвапалли Радхакришнан жаноблари Москвага келди

15 июнда совет кишилари Ҳиндистон Республикасининг атоқли сиёсий арбоби — унинг яхши ният визити билан Москвага келган Вице-Президенти доктор Сарвапалли Радхакришнанни хурсандчилик билан кутиб олдилар. У Европа ва Африка мамлакатларида саёҳат қилиб юрибди. Радхакришнан жаноблари кейинги кунларда Польшада бўлди.

Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, М. З. Сабуров, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари М. П. Тарасов ва Ш. Р. Рашидов, СССР Олий Совети Президиуми Секретарининг ўринбосари А. Ф. Горкин, СССР министрлари И. А. Бенедиктов, М. Д. Ковригина, Н. А. Михайлов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг биринчи Ўринбосари А. А. Громико, меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети Ижроия комитети Раисининг биринчи Ўринбосари А. Г. Зайцев, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири Б. М. Волков, Москва шаҳри коменданти генерал-майор И. С. Колесников, СССР Олий Совети Президиуми аппаратининг, СССР Министрлар Советининг ва СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари Ҳиндистон Вице-Президентини кутиб олмоқ учун аэродромга келдилар.

Кутиб олиш учун келганлар орасида Менон хоним, Ҳиндистон элчихонасининг ходимлари, Москвадаги чет эл дипломатик элчихоналари ва миссияларининг бошлиқлари, шунингдек совет ва чет эл журналистлари бор эди.

Соат 17 да самолёт Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромнинг қоқ ўртасига келиб тўхтайди. Ҳиндистон Вице-Президенти С. Радхакришнан самолётдан тушуви билан уни ҳамма қарсаклар билан кутиб олди. Ҳиндистоннинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси К. П. Ш. Менон у билан бирликда Москвага келди. СССР Олий Совети Президиумининг Протокол Бошлиғи Г. И. Фомин доктор Радхакришнанга Варшавадан ҳамроҳ бўлиб келди.

Совет Ҳукуматининг раҳбарлари самолёт олдига бориб, меҳмонни самимий табрикладилар. Ёш пионерлар гулдасталар кўтариб, унинг олдига югуриб келдилар. Фахрий қоровул бошлиғи Вице-Президентга рапорт берди. Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқи Давлат гимнларининг садолари аэродромда янгради.

С. Радхакришнан ва М. П. Тарасов саф тортиб турган фахрий қоровул олдидан ўтдилар. Сўнгра Ҳиндистон Вице-Президенти дипломатлар билан саломлашди. Фахрий қоровул тантанали марш билан юриб ўтгандан сўнг, С. Радхакришнан микрофон олдига келиб, қисқача нутқ сўзлади. СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. П. Тарасов жавоб нутқи сўзлади.

Доктор Радхакришнан аэродромдан чиқа туриб, у ердагилар билан дўстона хайрлашди. (ТАСС).

Ҳиндистон Республикаси Вице-Президенти С. Радхакришнан жаноблари К. Е. Ворошилов ҳузурига келди

15 июнда Ҳиндистон Республикасининг Вице-Президенти доктор Сарвапалли Радхакришнан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ҳузурига келди.

Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси К. П. Ш. Менон ва Элчихонанинг биринчи секретари В. К. Ахужа Радхакришнан жанобларига ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Вице-Президентни қабул қилиш вақтида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов, СССР Олий Совети Президиуми секретарининг ўринбосари А. Ф. Горкин, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико ҳозир бўлдилар.

К. Е. Ворошилов билан Радхакришнан жаноблари самимий, дўстона суҳбатлашдилар. (ТАСС).

Ҳиндистон Республикаси Вице-Президенти С. Радхакришнан жаноблари шарафига К. Е. Ворошилов ҳузурида қабул маросими

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Ҳиндистон Республикасининг Москвага келган Вице-Президенти Сарвапалли Радхакришнан жаноблари шарафига 15 июнь кечқурун Катта Кремль саройида қабул маросими ўтказди.

Кечқурун соат 8 да Георгиевский залида жуда кўп меҳмонлар тўпланди. С. Радхакришнан жаноблари ва ўртоқ К. Е. Ворошилов залга кириб келишлари билан уларни меҳмонлар қизғин табрикладилар.

Қабул маросимида совет томонидан Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушчев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник ўртоқлар, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари М. П. Тарасов, К. М. Озолинь, Ш. Р. Рашидов, О. В. Куусинен, СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари И. Ф. Тевосян, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. А. Яснов, Москва Совети ижроия комитетининг Раиси Н. И. Бобровников, СССР Олий Совети Президиуми Секретарининг ўринбосари А. Ф. Горкин, СССР ва РСФСР министрлари, Совет Иттифоқи маршаллари, Министрларнинг ўринбосарлари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, Совет Армиясининг адмираллари, генераллари ва офицерлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Министрлар Советининг, СССР Ташқи ишлар министрлигининг, СССР Мудофаа министрлигининг, СССР Маданият министрлигининг масъул ходимлари, совет фани ва маданияти арбоблари, совет ва чет эл журналистлари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси К. П. Ш. Менон, Ҳиндистон Элчихонасининг ходимлари, СССРдаги бошқа чет эл дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари ва ходимлари ҳозир бўлдилар.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган қабул маросимида К. Е. Ворошилов ва С. Радхакришнан нутқ сўзладилар. (ТАСС).

Область саноат корхоналарида

ИЛҒОР ЦЕХЛАР

Л. М. Каганович номли Тошкент паровоз-вагон ремонт заводининг ишчи ва инженер-техник ходимлари олтинчи бешйилликнинг биринчи йили — 1956 йил планини муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Ялпи ва товар маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 5 ойлик план муддатидан илгари бажарилди. Пландан ташқари 3 та паровоз капитал ремонтдан чиқарилди.

Резервлардан унумли фойдаланиб ишлаётган илғор цехлар социалистик мажбуриятларини ошириб адо этмоқдалар. Чўян қуйиш цехи май ойида пландан ташқари 10 тонна қуйилган бронза ва 36 тонна чўян берди.

Ж. МАҲМУДОВ.

ТАКЛИФЛАР ТЎПЛАШ ОЙЛИГИ

Янгийўл пахта тозалаш заводида рационализаторлик ва ихтирочилик ишларига кўрик ойлиги эълон қилинди. Махсус комиссия рационализаторлик таклифлари йиғиш, тушган таклифларни ҳар томонлама ўрганиш ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш тадбирларини кўриш билан шуғулланмоқда.

Ойликнинг дастлабки кунларидаёқ бир неча қимматли таклиф тушди. Момиқ ажратиш цехининг бригада бошлиғи ўртоқ Карпов арра тишини тез чархлашга қаратилган таклиф киритди. Бу таклифнинг амалга оширилиши натижасида меҳнат унумдорлиги икки баробар ортади. Ўртоқ Карпов слесарь Черепанов билан биргаликда момиқ ажратувчи машина колосник рамасига махсус клапон ўрнатишни таклиф қилди. Бу янгилик чигитнинг нобудга чиқишини кескин даражада камайтиради.

А. МЕЖИКОВСКАЯ.

Тошкент мева консерва заводи бу йил ўтган йилдагидан бир неча кун илгари қулупнай ва малина мураббодари, жем ва ярим фабрикат озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқара бошлади. Мавсум бошидан бери завод коллективи 1955 йилнинг шу муддатидагига нисбатан 50 минг банкадан кўпроқ қулупнай мураббоси ва жем тайёрлади. Бу янги маҳсулот шаҳар меҳнаткашларига ва шунингдек Сибирь, Урал, Узоқ Шарқ аҳолисига юборилмоқда.

Меҳнатсевар ишчилар, инженер-техник ходимлар халқимиз томонидан севиб истеъмол қилинадиган мева консерваларининг сифатини яхшилаш учун ҳамма чора ва тадбирларни амалга оширмоқдалар. Нуриева ва Одлис ўртоқлар бошчилигидаги смена ишчилари бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Бу сменаларда ойлик ва квартал топшириғи 150 процентгача етказиб адо этилмоқда.

Шу кунларда завод коллективи ой охиригача бир тоннадан кўпроқ малина мураббоси ва 700 минг банка карам қовурмаси тайёрлаш учун астойдил ғайрат қилмоқда.

Суратда: (чапдан) мева цехининг илғор ишчилари **Умриниса Зуфарова** ва **Тамара Низомхўжаева** ўртоқлар малина мураббосини конвейердан ўтказмоқдалар.

Текст ва фото

Б. Имомовники.

ТАШАББУСКОР ШОФЕР

«Ўзбекшахтстрой» трестининг автобазаси шофёрлари ўртасида машиналарни ремонтсиз узоқ муддат ишлатиш учун социалистик мусобақа тобора қизғин тус олмоқда. Шофер Искандар Усеинов бу мусобақада актив қатнашиб, катта ташаббус кўрсатмоқда. У, ўзи бошқараётган ЗИС-50 автомашинасини капитал ремонтсиз 200 минг километр қатнашини таъминлаш мажбуриятини олган эди. Искандар сўзини оқлади — 210 минг километр йўл босгандан кейингина машинани капитал ремонтга топширди.

Ўртоқ Усеиновнинг бу ташаббуси автобазанинг кўпгина шофёрлари томонидан қизғин қувватланмоқда. Евгений Большаков новатор-шофер Усеиновга эргашиб, ўз машинасини капитал ремонтсиз 180 минг километр йўл босишини таъминлади.

Ф. ПЕТРОВ.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН

Чирчиқ шаҳридаги «Средазхиммаш» заводининг коллективи қишлоқ хўжалиги заказларини шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.

Механика-йиғув цехининг ишчилари яқинда МТС ва колхоз мастерскойлари учун стул тискалари тайёрлашни ўзлаштирдилар ва ундан 1500 донасини ишлаб чиқардилар.

Шу кунларда завод коллективи колхоз олими Мальцев усулида ерни юмшатадиган янги асбоблар—рихлитерлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга киришди. Социалистик қишлоқ хўжалик заказларини бажаришда формовшчиклардан Парпиев, Султонов, токарлардан Снигеров, Андриевских, сверловшчик Рустам Зоҳидов каби ўртоқлар смена топшириғини 200—225 процентдан бажариб, ҳаммага намуна бўлмоқдалар.

О. ЛЕВАК.

ЮГОСЛАВИЯЛИК МЕҲМОНЛАР СОЧИДА ДАМ ОЛМОҚДАЛАР

СОЧИ, 15 июнь. (ТАСС). Югославия Федератив Халқ Республикаси Президенти Иосип Броз Тито бошчилигида Югославия Ҳукумат делегацияси бугун икки кундан бери бу ерда меҳмон бўлиб турибди. СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микоян ва ҳурматли меҳмонларнинг ҳамроҳлари бўлган расмий шахслар югославиялик ўртоқлар билан бу ерда бирга турибдилар.

ВЦСПС Президиумида

Меҳнаткашларнинг ёзги дам олишини уюштириш ҳақида

ВЦСПС Президиуми Ленинграддаги Киров заводининг ёз фаслида меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш соҳасидаги иш тажрибасини муҳокама қилди. Корхонанинг завод комитети ишчилар ва хизматчиларнинг оилалари билан биргаликда бўлган экскурсияларини, пароходларда сайр қилишларини, ўрмонларга чиқишларини, пляжларга, қўзи қорин ва мевалар йиғишга боришларини, парк ва боғларда байрам сайлларини ташкил қилмоқда. Уларнинг кўплари бир кунлик дам олиш уйларида дам олмоқдалар, боғдорчилик билан шуғулланмоқдалар. Цехлардаги қизил бурчаклар, ётоқхоналардаги маданий-маиший кенгашлар ўзлари амалга ошираётган тадбирларнинг анча қисмини очиқ ҳавода ўтказмоқдалар.

Урал вагон заводи комитетининг иши ҳам муҳокама қилинди. Бу завод комитети корхона маъмурияти билан биргаликда Нижний Тагил шаҳри яқинида ёзги дам олиш базаси ташкил қилган. Дарёга тўғон қурилиб, сунъий кўл барпо этилган, чўмиладиган жойлар, спорт майдончалари қурилган, қайиқлар станцияси ташкил қилинган, павильонлар очилган. Коломна паровозсозлик заводи, Орехов ип-газлама комбинати ва бошқа корхоналар ҳам дам олиш базаларига эгадир.

Гомель темир йўлчилар Маданият саройи, Киевдаги «Большевик» заводи ва бошқа корхоналар ҳам ишчи ва хизматчиларнинг ёзги дам олиши, тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

ВЦСПС Президиуми шаҳар ташқарисида доимий дам олиш базалари ташкил қилишда ташаббус кўрсатган касаба союз ва хўжалик ташкилотларининг тажрибасини маъқуллади.

Касаба союзларининг советлари ва комитетларига, клубларнинг правлениеларига оммавий ишларни олиб борадиган жамоат ходимларини, шунингдек туристлик походлари ва саёҳатларнинг раҳбарларини тайёрлаш ишини ташкил қилиш вазифаси топширилди. (ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Олинган мажбуриятлар албатта бажарилиши керак

Гулистон районининг пахтакорлари бу йил 8130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 25 центнердан пахта етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бу катта ва шарафли иш. Унинг муваффақияти колхозчилар, механизаторлар ўртасида олиб бориладиган ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларнинг савиясига, оммани олинган мажбуриятларни бажариш учун курашга тўла сафарбар эта билишига боғлиқдир. Бу соҳада айрим колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари амалга ошираётган тадбирлар диққатга сазовордир.

«Красная заря» колхози райондаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Колхоз аъзолари ўтган йили ҳар гектар ердан 28,6 центнердан ҳосил етиштирдилар. Пахтанинг ялпи ҳосили, ҳар бир гектар ернинг ҳосилдорлиги 1954 йилдагига нисбатан анча ошди. Бунга пахта майдонини кенгайтириш билан бир қаторда, асосан чигитни квадрат-уялаб экишни кенг жорий қилиш ва ғўза парваришида илғор прогрессив усулларни кенг қўллаш туфайли эришилди.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ И. Эрбўтаев) бу тадбирларнинг муваффақиятли амалга оширилишини таъминлаш учун курашди. Коммунистларни, барча колхозчиларни мўл ҳосил етиштириш учун курашга сафарбар этди.

Колхоз аъзолари бу йил 950 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олиш ва ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига камида уч центнер ошириш мажбуриятини олдилар. Ҳозир колхознинг барча бригадаларида ғўза парвариши қизғин давом этмоқда.

— Партия ташкилоти олдидаги асосий вазифа,—дейди ўртоқ Эрбўтаев, — барча бригадаларда ғўза парваришининг кўнгилдагидек ўтказилишини таъминлашдан иборат. Шу кунларда колхозчилар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларнинг асосий эътибори олинган социалистик мажбуриятларни бажариш, ғўза парваришини тобора кучайтириш ва унинг юқори сифатли бўлиши учун курашни кучайтиришга қаратилган.

Лекин райондаги ҳамма колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳам пахта мўл ҳосили учун курашни ана шундай яхши ташкил этганлар, деб бўлмайди.

Андреев номли колхознинг аъзолари ўтган йили давлатга ҳар гектар ердан 22 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олган эдилар. Колхоз партия ташкилоти олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилиши учун курашни тўғри ташкил этмади. Колхозда ғўза парвариши кўнгилдагидек ўтказилмади ва натижада ҳосил миқдори кутилганидан анча кам бўлди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 19 центнерга зўрға етди.

Колхоз аъзолари бу йил 460 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу—ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига 11 центнердан ошириш демакдир. Бу вазифанинг муваффақияти партия ташкилотининг колхозчиларни мўл ҳосил учун курашга тўла сафарбар эта билишига боғлиқдир. Колхозчилар ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларнинг асосий эътибори ҳам ана шунга қаратилиши керак. Афсуски бундай қилинмаётир.

Колхозда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлиши ва тўла гектар учун етарли кураш олиб борилмади. Ўртоқ Шариф Нурбеков бошлиқ 7 ва ўртоқ Норқул Аҳмедов бошлиқ 6- бригадаларга қарашли 128 гектар майдоннинг 70 гектарида кўчат ниҳоятда сийраклигича қолди. Шунингдек колхознинг 5 ва 8 бригадаларида ҳам шу каби аҳволни кўрамиз.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ҳ. Маматқулов) ва правлениеси (раиси ўртоқ А. Султонов) асосий эътиборни пахта майдони катта йўл ёқасида жойлашган 1, 2, 3, 4- бригадаларнинг ғўзасига бермоқдалар. Бу бригадаларда ғўза тупларининг қалинлиги ҳам, унга ишлов бериш ҳам бир қадар тузук. Лекин шуни унутмаслик керакки, бу бригадаларда олинган ҳосил билан колхознинг умумий планини бажариб бўлмайди-ку, ахир!

Партия ташкилоти социалистик мусобақага юзаки раҳбарлик қилаётир. Бригадалар ўртасида тузилган социалистик мусобақа ва олинган мажбуриятлар ҳақида фақат колхоз раҳбарлари ҳамда бригада бошлиқларигина биладилар. Ҳосилнинг тақдирини ҳал қилувчи колхозчилар эса бундан бутунлай хабарсизлар.

Партия ташкилоти олинган мажбуриятни бажариш учун ҳар бир колхозчини мўл ҳосил учун кураш руҳида тарбиялаш, омма ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кунт билан олиб бориш, омманинг ижодий ғайратини ошириш лозимлигига етарли баҳо бермаётир.

Сиёсий-тарбиявий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Колхозда чорвачилик ва ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларини ҳисобга олмаганда 8 та пахтачилик бригадаси бор. Лекин агитколлектив составида эса фақат 6 агитатор бор. Бригадаларнинг аъзолари ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар онда-сонда газета ўқиб беришдан нарига ўтмаётир.

Колхоз аъзолари ўртасида КПСС XX съезди қарорларини, олтинчи беш йилликда мамлакатимиз қишлоқ хўжалик ходимлари, жумладан пахтакорлар олдида турган вазифалар кенг пропаганда қилинмаётир.

— Менинг, — дейди ўртоқ Маматқулов, — партия ишида тажрибам йўқ. Партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни йўлга қўйишда ёрдамга муҳтожман. Бу ҳақда район партия комитетининг ташкилот ҳамда агитация ва пропаганда бўлимларига мурожаат қилдим. Лекин бу бўлимларнинг мудирлари Маннонова ва Ҳайдаров ўртоқлар ҳам, унинг инструкторлари ҳам бирон амалий ёрдам бермадилар.

Район партия комитетининг МТС зонаси бўйича секретари Фозилов ва колхозга бириктиб қўйилган инструктори Тўрақулов ўртоқлар эса кўпроқ хўжалик ишлари билан шуғулланиб, ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни йўлга қўйишда партия ташкилотига айтарлик ёрдам кўрсатмаётирлар.

Яқинда райондаги МТС зоналари ўртасида колхозларда ғўза парваришининг борилиши юзасидан ўзаро текшириш ўтказилди. Текшириш бригадаларига район партия комитетининг МТС зоналари бўйича секретарлари Каримов ва Фозилов ўртоқлар бошчилик қилдилар. Шу нарса айниқса ажабланарликки, ўзаро текшириш бригадалари фақат ғўза парваришининг аҳволи билан қизиқдилар-у, лекин ишнинг муваффақиятини таъминловчи сиёсий-тарбиявий ишлар билан, бошланғич партия ташкилотлари олинган мажбуриятларнинг бажарилиши юзасидан курашни қандай ташкил этганликлари билан сира ҳам қизиқмадилар.

Вазифа — колхозчилар ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтириш йўли билан уларни олинган мажбуриятларни тўла бажариш учун курашга кенг сафарбар этишдан иборат. Колхоз партия ташкилотларининг асосий эътибори ана шу масалага қаратилиши лозим.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозда оммавий-сиёсий ва хўжалик ишларини кучайтиришда радиоузелдан кенг фойдаланилмоқда. **Суратда:** колхоз қишлоқ хўжалиги экинлари Уйининг мудири ўртоқ Н. Кабиров колхоз радиоузелидан янги ахборот эшиттирмоқда. **В. Салов фотоси.**

Халқ хизматига бағишланган ҳаёт

Яқинда Пискент район жамоатчилиги 44 йил шу районда акушеркалик қилиб, 12000 дан ортиқ ҳомиладорга доялик қилган Александра Федоровна Аксентьеванинг туғилганига 80 йил, меҳнат фаолиятига 45 йил тўлишини тантанали равишда нишонлади. Юбилярнинг тўйига қаҳрамон оналар, кўп болали аёллар, Аксентьеванинг қўлида туғилган кишилар, ишчи ва колхозчиларнинг вакиллари келдилар.

1912 йилдан бери Пискент касалхонасида ишлаб келаётган Александра Федоровна Совет ҳокимияти йилларида совет медицинасининг ютуқларини, кишиларнинг соғлиги тўғрисида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қилаётган ғамхўрликни кўриб беҳад қувонади.

— Чор Россияси даврида маҳаллий аҳолига медицина хизмати қарийб кўрсатилмас, туғруқхоналар, касалхоналар йўқ эди. Арзимаган касалликлар ёки туғаолмаслик натижасида кўпгина аёллар ўлиб кетар эдилар, — дейди кўпдан бери кекса акушерка билан бирга ишлаб келаётган врач А. П. Спиридонов.

Александра Федоровна нормал шароит йўқлигига қарамай туғадиган аёлларнинг уйларига бориб, ёрдам кўрсатар, маслаҳатлар берарди. Районда ўзидан бошқа акушерка бўлмаганлиги учун унга кечаю-кундуз ишлашга тўғри келарди. Территорияси узоқ бўлган Пискент уездининг қишлоқларига пиёда бориб беморларга ёрдам кўрсатиш Аксентьевани сира чарчатмас эди, чунки уни ўнлаб оналар, ҳар хил касаллик билан оғриб қолган кишилар сабрсизлик билан кутиб турар эдилар. Аксентьева фақат акушерлик ёрдами кўрсатиш билан чекланиб қолмас эди. У ёш, вояга етмаган қизларини эрга бермоқчи бўлган ота-оналар билан суҳбатлашар, бунинг зарарли оқибатини тушунтирар эди. Мулла, бахши, фолбин, кинначи ва шу кабиларнинг ёрдамлари туғишда қийналаётган аёлга ёки беморга ҳеч қандай фойда келтирмаслигини, бунинг ўрнига медицина ёрдами билан касалликнинг олдини олиш, врачга мурожаат қилиш зарурлигини уқдирар эди. Қари чолларга турмушга чиқишга мажбур қилинган ўзбек қизлари кўп вақтлар А. Аксентьеванинг уйига келиб яшириниб юрган ҳоллари ҳам бўлган. Кишиларга нисбатан ғамхўрлиги, ўз касбини севиши унинг обрўйини кундан-кунга ошириб юборди.

1876 йилда Пенза губернасида деҳқон оиласидан туғилган Аксентьева Улуғ Октябрь революциясини шодлик билан кутиб олди. Унинг акушеркалик фаолияти революциядан кейинги йилларда айниқса самарали бўлди. Районнинг ҳусни, маданияти беҳад ўсди, олий ва ўрта малакали педагоглар, врачлар кўпайди, янги даволаш муассасалари, касалхона, туғруқхона, ўнлаб мактаблар вужудга келди. Бундай ўзгаришлар Александра Федоровнанинг ғайратини янада ошириб юборди.

А. Ф. Аксентьева қўлида туғилган юзларча болалар улғайиб, офицер ва солдат сифатида Улуғ Ватан уруши фронтларида иштирок этди, кўплари колхоз, МТС ва саноат корхоналарида ишламоқда.

Совет ҳукумати акушерка Аксентьеванинг хизматларини юксак баҳолади. 1935 йилда унга «Меҳнат қаҳрамони» унвони берилди. Аксентьева Қизил байроқ ордени ва медаллар билан мукофотланди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 80 ёшга тўлиши муносабати билан уни «Фахрий Ёрлиқ» билан тақдирлади.

Юбилей кечасида қаҳрамон она Жўраева, ўқитувчи Лашкевич кўп болали оналардан Абдураҳимова, М. Валихонова, район ижроия комитетининг раиси Усмонов ва бошқа ўртоқлар А. Ф. Аксентьевани самарали меҳнатлари учун қизғин табрикладилар.

Тантанали маросим охирида йиғилганлар «Қишлоқ врачи» номли кино фильмни томоша қилдилар.

Ҳозир А. Ф. Аксентьева қариб қолганига қарамай ҳар куни туғруқхонани бир марта айланиб чиқади, ўз шогирдларига бой тажрибасини кунт билан ўргатади, айниқса ёш оналарга қимматли маслаҳатлар бериб туради.

С. ВОҲИДОВ.

Янги пассажир машина маршрути

Республикамиз пойтахти Тошкент шаҳри атрофидаги район ва шаҳарларга пассажир автомашиналар қатнови тобора кўпайтирилиб, аҳолига катта қулайлик туғдирилмоқда.

Тошкент автопарки 26 майдан бошлаб Тошкент-Бекобод маршрути бўйича янги пассажир автомашинаси қатновини ташкил этди. Пассажир машина Тошкент тўқимачилик комбинатидан ҳар куни Бекобод шаҳрига 3 марта қатнайди.

ФЕЛЬЕТОН

Алоқа бўлимидаги ҳангомалар

Кейинги вақтларда Верхне-Волинск район алоқа бўлимида ҳеч «ечиб» бўлмайдиган жумбоқлар шунчалик кўпайиб кетдики, натижада ҳар куни жанжал устига жанжал кўтарилиб, шикоят устига шикоят тушадиган бўлиб қолди. Лекин бу жанжал ва шикоятлар тугунини ҳеч ким еча олмайди. Район алоқа бўлимининг бошлиғи В. Кузьмин ҳам, бошқа ходимлар ҳам чувалган калаванинг учини топа олмай, ҳасратларидан чанг чиқади.

Шу йил 22 май куни Калинин номли колхоздан келган киши район алоқа бўлимини бошига кўтариб:

— Бу нима деган гап, ахир 13 нусха газетага 1 январдан олдин обуна бўлган эдик, мана 5 ой ўтиб кетди, ҳалигача биронта ҳам газета ололганимиз йўқ. Ё газетамизни беринглар, ё пулимизни қайтаринглар! — деди у.

Шундан бир-икки кун ўтгач, 13-мактабдан келган киши алоқа бўлимидаги тартибсизликлардан фиғони фалакка чиқиб:

— Газета, журнал, китоб биз ўқитувчиларнинг нон-ошимиз. Биз уни ўқимасак тура олмаймиз. Бу қандай гапки, 11 хил журналга обуна бўлиб, шу чоққача биронтасини ҳам ололмасак-а! — деди.

Район ветлечебницасидаги ўртоқлар «Зоовет совет колхозам» деган журналга обуна бўлган эдилар. Улар журналнинг биринчи сонини эсон-омон олдилар. Орадан 5 ойдан ошиқ вақт ўтгач, иккинчи, учинчи ва тўртинчи сон ўрнига бирданига учинчи сондан 3 нусхасини марҳамат қилсинлар, деб келтириб бердилар. Гўё алоқа бўлими ходимлари бир кесак билан уч қарғани уриб кетдилар.

«Победа» колхозидаги мактаб ўқитувчиси ўртоқ Гричушкина алоқа бўлимига бир неча бор шикоят қилиб келди. У 2 ойдан бери «Учительская газета» билан дийдор кўриша олмаётганини такрор-такрор айтди, арз қилди, алоқа бўлимидаги нотўғри ҳаракатларга чек қўйилишини талаб қилди.

Максим Горький номли колхоздан келган ўртоқ ҳам «Огонек», «Крокодил», «Муштум», «Ўзбекистон хотин-қизлари» журналларига обуна бўлиб, 6 ойдан буён ололмай муштоқ эканлигини айтди. 15-мактабдан келган киши жуда ажабланиб гапира бошлади.

— Қизиқ-а, пулини биз тўлаймиз-у, ҳузурини бошқалар кўрадими? Биз «Социалистик Қозоғистон» газетаси, «Шарқ юлдузи» журналига, яна бир қанча газеталарга обуна бўлганмиз. Сизлар бўлса бизнинг газета, журналларимизни Сталинобод қишлоқ Советига бериб келаяпсизлар. Бунга нима ҳақларинг бор?! Нега улар бизнинг газета-журналларимизга хўжайин бўладилар?

Бу хилдаги ҳақли талаблар, ўринли шикоятлар дам-бадам бўла беради-ю, лекин обуначилар чиқиб кетгач, район алоқа бўлимидаги иш эски тартибда давом эта беради. Бу ярамас аҳвол обуначиларни қаттиқ ғазаблантирмоқда. Аммо район алоқа бўлимининг раҳбарлари обуначиларнинг талабларига бюрократларча муносабатда бўлиб келмоқдалар. Ҳатто алоқа бўлимида жиноятkорона ҳаракатларга ҳам йўл қўйилмоқда. Пул тўлаган, ҳужжатлари расмийлаштирилган колхозлар, айрим кишилар 6 ойлаб газета, журнал ололмагани ҳолда, обуна бўлмаган айрим кишилар ўроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир бўлмоқдалар, яъни газета, журналларни ҳаммадан олдин илиб кетмоқдалар. Райсобес мудири Галиуллиннинг газетага обуна бўлгани ҳақида алоқа бўлимида ҳеч қандай ҳужжат йўқ. Лекин у ҳар куни «Правда» газетасини канда қилмай олади. Шунингдек болалар боғчасининг мудираси Мифаева, Ким Сергей деган шахс ҳам «Мурзилка», «Крокодил» ва бошқа журналларнинг сонларини бехато олиб турадилар.

Бугина эмас, район алоқа бўлимининг ходими Фозилов обуначилардан тушган 1470 сўм пулни жиғилдонга урди. Яқинда Фозиловдан бу пуллар аранг ундириб олинди. Лекин пул ундирилди-ю, пул эгаларига тегишли газета-журналлар ҳалигача алоқа бўлими раҳбарларининг айби билан заказ қилинмади. Ҳамон обуначилар алоқа бўлимига танда қўйишга мажбур бўлмоқдалар.

— Пулни олишга олдик, лекин заказ қилганимиз йўқ, —деди алоқа бўлимининг бошлиғи Кузьмин.

— Нима учун?

— Мен янгиман, апрель ойидан бери бошлиқ бўлиб ишлаяпман. Ундан илгари ҳам шу ерда ишлардим-у, бошлиқ эмас эдим.

Агар ундан, яна бошлиқ бўлиб ишлай бошлаганингизга қарийб 3 ой бўлиб қопти, шунча вақт бу чалкашликларни ҳал қилишга етмадими, деб сўраб қолгундек бўлсангиз, у дарҳол «бу ишда мен эмас, Фозилов айбдор» дейди.

Район алоқа бўлими раҳбарлари обуначиларга ҳурматсизлик билан қараб келаётган, уларнинг ҳақига хиёнат қилаётган Фозиловга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмадилар, кўришни ҳам ўйламадилар. Аксинча, шу билан унга қинғир ҳаракатларини яна бемалол давом эттириши учун, бировнинг дўпписини бировларга кийгизиб юбориш учун шароит яратиб бердилар, холос.

Алоқа бўлимидаги ҳангомалар мана шундан иборат.

Б. ХАЛИЛОВ.

„Социалистик Ўзбекистон“ журналининг 6-сони

«Социалистик Ўзбекистон» журналининг июнь сони босилиб чиқди. Журналнинг бу сони Д. Полининнинг «Ленин биз билан» шеъри ва «Олтинчи беш йиллик план бўйича» сарлавҳали бошмақола билан очилади.

Бу сонда «Тинчлик ишига қўшилган катта ҳисса» рубрикаси остида берилган икки саҳифада Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг яқинда Англияга қилган тарихий визитини тасвирловчи мақола, А. Николаевнинг «Халқлар дўстлиги ГЭСи», Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари А. Г. Батигиннинг «Тарихдан бир лавҳа, бугунги Оҳангарон», Д. Глинбергнинг «Дала шийпонида» сарлавҳали зарисовкаси ва «Катта Оҳангарон» сарлавҳали редакцион мақола берилган.

Журналда «Лирика» рубрикаси остида Л. Шабшайнинг «Дўстлик», «Севгилимга», «Бир боқишинг» сарлавҳали шеърлари, вафот этган кунига 20 йил тўлиши муносабати билан «М. Горький» сарлавҳали редакцион мақола, К. Белоцерковскийнинг «Тошкент денгизи», Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт Комитетининг раиси Р. Исмоиловнинг шу йил август ойида бўлиб ўтадиган СССР халқлари спартакиадасига бағишланган мақоласи босилган.

Журналнинг сатира ва юмор бўлимида Аббос Муҳиддиннинг «Тўғри савол» сарлавҳали ҳажвий ҳикояси, Ғанишернинг Хўжанасриддин саргузаштларидан «Ҳукмроннинг баҳоси» сарлавҳали сатирик шеъри берилган.

Максим Горький ижодида Ленин образи

(Горький вафот этган куннинг 20 йиллиги муносабати билан)

Горький адабиётга қадам қўйган давр пролетар озодлик ҳаракатининг бошланиши даврига, В. И. Ленин фаолияти бошланган даврга тўғри келади. Пролетар революцияси доҳийсининг фаолияти, Коммунистик партия назарияси ёш Горькийга чуқур ва самарали таъсир кўрсатди. Горький кейинчалик бу таъсирни бир неча марта эътироф этган эди.

Горький инсон гўзаллиги ифодасини Ленин сиймосида яққол кўрган эди. Горький ўзининг «Пьесалар тўғрисида» деган мақоласида Ленинни буюк инсон деб атаган эди. Ленин ёзувчи тасвирида халқ оммасининг янги доҳийси сифатида гавдалантирилган.

1920 йил 23 апрелда Совет мамлакати В. И. Ленин туғилган куннинг 50 йиллигини нишонлади. Ана шу тарихий кун муносабати билан Горькийнинг «Владимир Ильич Ленин» деган мақоласи босилиб чиқди. Горькийнинг бу мақоласини унинг «В. И. Ленин» сарлавҳали очерки устида олиб бораётган бошланғич иш деб ҳисоблаш мумкин.

Горький Ленин вафотидан сўнг бир неча кун ўтгач, «Инсон» деган хотира-очеркини ёзади. Бу асар 1924 йил баҳорида «В. И. Ленин» сарлавҳаси билан босилиб чиқди. Бироқ Ленин тўғрисида ёзилган асарнинг бу дастлабки варианти Горькийни қониқтирмаган эди. Шунинг учун ҳам у, 1930 йилда доҳий тўғрисидаги ўз асарини узил-кесил қайта ишлаб чиқди. Горький асарнинг бу янги вариантида Ленин тўғрисидаги очеркнинг дастлабки варианти нима учун ўзини қониқтирмаганини изоҳлаб берган эди. Ёзувчининг айтишича, у, Ленин тўғрисида билган нарсаларнинг ҳаммасини тўла-тўкис, аниқ ва равшан баён қилиб бера олмаган эди.

Горькийнинг Ленин тўғрисидаги очерки бир неча қисмдан иборат бўлиб, ҳар бир қисмда В. И. Лениннинг характерли хусусиятлари (камтаринлик, мантиқ кучи ва ҳоказолар) очиб берилади. Горькийнинг бу очеркида Ленин характерининг индивидуал хусусиятлари акс эттирилган бўлиб, бу хусусиятлар пролетар революцияси гениййсининг типик хусусиятлари ҳисобланади.

Горький революциянинг улуғ генийси Лениннинг индивидуал характерини эркин акс эттириш билан бирга, Лениннинг ажойиб халқчиллигини, миллионлаб меҳнаткашлар фикри ва иродасининг гавдаланиши, социалистик киши идеалининг амалга оширилишини ҳам моҳирлик билан кўрсатиб берган эди. В. И. Ленин «ҳақиқат каби содда», у — ҳайрон қоларли даражада зўр ирода эгаси, чинакам қувноқ, ҳаётбахш, жанговар оптимистдир. Горький асарининг характерли хусусияти шундаки, Ленин образи ҳамиша динамик тарзда, мутлақо ҳаракатда акс эттирилган.

Ёзувчи Ленин тўғрисидаги хотираларда меҳнаткаш халқ Лениннинг халқчиллигини қанчалик чуқур ҳис этишини бир неча марта қайд қилиб ўтган эди. 1918 йилда, деб ҳикоя қилади ёзувчи, у сормоволик бир ишчидан Ленин қиёфасидаги характерли хусусият нимадан иборат, деб сўради. У эса, Ленин жуда содда, ҳақиқат каби содда, деб жавоб беради.

Горький содда ёзиш — ҳаққоний ёзиш демакдир, деб доимо кўрсатиб келди. Горький ҳаётининг охирига қадар бу бадиий принципга амал қилди. У зўр куч ва юксак маҳорат билан Ленин образини яратиб беришга муваффақ бўлди. Горький Ленин тўғрисида имкони борича содда ва шу билан бир вақтда имкони борича камтарона ҳамда эркин, кучли, ҳаётий қилиб ёзишга интилди. Ёзувчи ҳақиқатан ҳам бу мақсадига эришди.

Горький ленинча ажойиб соддалик, ғоявийликни, вазифа ва мақсад кенглигини моҳирлик билан очиб беради. У Лениннинг халқ манфаати учун курашаётганини кўрсатади. Горький Лениннинг масъул сиёсий пайтлардаги ҳолати (масалан, Лениннинг партиянинг Лондон съездидаги нотиқлиги), сайр пайтлари, балиқ овлаш фурсатларини Ленин образига хос юксак поэтик соддалик билан тасвирлайди. Айниқса Лениннинг партия V (Лондон) съездида нутқ сўзлаётган пайтини бадиий жиҳатдан содда, шу билан бирга жуда чуқур ва кучли очиб берган.

Ана шунинг учун ҳам Ленин фикрларининг битмас-туганмас кучи Горькийга зўр қудрат билан таъсир қилди. Фақат Ленингина сиёсат, философия, сиёсий иқтисодга доир ўтакетган чалкаш масалалар тўғрисида жуда содда, аниқ, сиқиқ ва далил ёза олар эди. Горький гениал фикрлар эгаси бўлган бу инсоннинг тарихни олдиндан кўриш қобилиятини таъкидлаб, унинг адолатсиз турмушга қарши жанговар курашчи, инсон изтиробларининг муросасиз душмани, бўҳтон ва зўравонлик дунёсини қайта қуришга қаратилган чексиз куч эгасини ҳаққоний тарзда гавдалантиради. Ёзувчи Лениннинг ҳаётга бўлган буюк муҳаббатини ва ҳаётда учраб турадиган турли ярамасликларга қарши чексиз нафратини улуғлади.

Улуғ гуманист Лениннинг социалистик революция душманларига нафрати аёвсиз, ўз халқи, ўз ватанига муҳаббати эса чексиз эди. Горький Лениннинг партиянинг Лондон съездида партия сафларининг софлигини сақлаб қолиш учун меньшевикларга қарши қатъий кураш олиб борганини эркин акс эттирган.

Горький Лениннинг кўп қиррали образини яратар экан, айниқса унинг улуғ инсоний фазилатларини таъкидлаб ўтади. Горький Лондон меҳмонхоналаридан бирига тушган вақтда Ленин нам эмасмикин, деб ҳатто унинг чойшабини сийпалаб ҳам кўрган эди. Ленин толиққан ўртоқларга руҳлантирувчи хат ёзишга ҳам вақт топа оларди. Масалан, у, ёзган хатларидан бирида Кремль ошхонасида ходимларнинг қандай овқатланаётганини суриштиради. Бизнинг кўз олдимизда бутун борлиғи билан ҳаётни севувчи, унинг шодликларини ҳис этувчи инсон гавдаланади. Диққатни жалб этган барча нарсага Ленин зўр иштиёқ билан муносабатда бўларди. У Лев Толстойнинг генийлигидан, Бетховен музикасидан завқланарди. У зўр қизиқиш билан шахмат ўйнарди. Борди-ю ютқизиб қўйса болалардек маъюсланар эди. Ленин «Костюм тарихи» картинасини эҳтирос билан томоша қилар, ўртоқлари билан соатлаб баҳслашар, итальян балиқчилари билан бирликда балиқ тутар, қуёш ботишини қизиқиб кузатар, болалар билан қувона-қувона ўйнар эди. У Горький таърифлаганидек, олам билан мустаҳкам алоқада бўлишни ҳис этишга ва бу оламда ўз ролини тушунишга қодир бўлган киши эди.

1921 йил ноябрь ойида Горький Лениннинг илтимосига мувофиқ чет элга кетади. Ленин Горькийнинг маблағсиз кетгани ва асарлари эвазига бериладиган гонорар ҳисобига яшамоқчи бўлганини эшитиб, 1921 йилнинг 12 декабрида В. М. Молотовга хат ёзади ва Горькийни давлат ҳисобидан даволанаётганлар рўйхатига киритишни таклиф қилади. 1922 йил февраль ойида Ленин Горькийнинг саломатлиги ёмонлашиб қолгани ва моддий жиҳатдан қийналаётганини билиб, Горькийга тездан ёрдам бериш тўғрисида фармон беради.

1920 йилда Горький биографиясида, унинг сиёсий ҳаётида икки муҳим воқиа юз беради: у коммунистик интернационалнинг II конгрессида Ленин билан учрашади ва кейинчалик у билан дам олишда бирга бўлади.

Бу воқиалар ёзувчининг Ленин тўғрисидаги хотираларида батафсил ва эркин акс эттирилган. Горькийнинг Ленин тўғрисидаги хотиралари доҳийнинг сиёсий докладлари, нутқлари ва мақолаларидан олинган парчалар билан бойитилган. Ёзувчи Ленинни сиёсатдан, ижтимоий ва давлат фаолиятидан ажраган ҳолда тасвирлаш мумкин эмас, деб айтган эди.

Горькийнинг 20-30 йиллардаги публицистик, адабий-танқидий мақолалари ва очерклари Ленин тўғрисидаги хотиралар билан бойитилган. Бу эса В. И. Ленин очеркида баён этилган мазмунни янада тўлдиради. Горький Лениннинг келажакни олдиндан кўра билиш қобилиятини «Индустриализация қарзи тўғрисида» деган мақоласида яна ҳам аниқ кўрсатиб берди.

Йирик совет ёзувчиси К. Федин Горький тўғрисидаги хотираларидан бирида Алексей Максимовичнинг В. И. Ленинга берган характерли баҳоларидан бирини қайд қилиб ўтади. Горький Федин билан бўлган суҳбатида Ленин— улкан ақл эгаси, у билан гаплашиш ҳам қийин, ҳам осон. Унинг олдига маълум фикр билан келасан, у гапларингга қулоқ солиб туради, кейин эса дарҳол баҳслашади, исбот эта бошлайди. Ленин ҳар томонлама рад этади. Шундан кейин сен ишонганинг ҳолда унинг олдидан чиқиб кетасан, деб айтган эди.

Горький «В. И. Ленин» хотира-очеркини Ленин вафот этди, бироқ унинг ақлий мероси ва иродаси ҳаётдир, деб тамомлайди.

Ленин шунчалик тез ишлар эдики, жаҳонда ҳеч ким, ҳеч қаерда, ҳеч қачон Ленинчалик тез ишламас эдилар. Горький ишчанликни Лениндан ўрганишга чақирди, ўзи ҳам шунга амал қилди. Горький Ленин томонидан кўтарилган янги ҳаёт машъалини сўндирувчи куч йўқлигини яхши билар эди.

Я. СИМКИН.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Катта доктор“

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 10 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида фельетон босилиб, унда Тошкент шаҳар, Октябрь район, Жар ариқ кўча, Матлубот проезди 16-уйда турувчи Шолатиф Исмоиловнинг кирдикорлари фош қилинган эди. Медицина техникуми ҳажмида маълумотга эга бўлган Исмоилов қалбаки ҳужжатлар, ҳар хил найранглар билан ўзини олий маълумотли ва тажрибали доктор қилиб кўрсатиб келган ҳамда беморларга нотўғри диагноз қўйиб кўпгина бахтсиз воқиалар юз беришига сабабчи бўлган.

Тошкент шаҳар 6-болалар касалхонасининг бош врачи ўртоқ Пиндюринанинг редакциямизга хабар беришича, фельетон касалхона комсомол ташкилотининг умумий йиғилишида ҳамда касалхона коллективининг умумий мажлисида муҳокама қилинган ва унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Комсомол мажлиси Шолатиф Исмоиловни комсомол сафидан чиқариш ҳақида қарор чиқарган. Шу билан бирга Ш. Исмоилов 6-шаҳар болалар касалхонаси маъмуриятининг буйруғи билан ишдан бўшатилган.

„Санамасдан саккиз деб“...

Шу сарлавҳа билан газетамизнинг 11 май сонида хабар босилиб, унда реклам бюро томонидан ёпиштирилган афишаларнинг саводсизларча ёзилгани, артистларнинг исм ва фамилиялари бузиб кўрсатилгани танқид қилинган эди.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени Ўзбек давлат филармониясининг директори ўртоқ Соатқуловнинг редакциямизга хабар қилишича, газета материали филармония раҳбар ҳамда хўжалик ходимлари ўртасида муҳокама қилинган ва танқид тўғри деб топилган. Ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараб, саводсизларча афишалар ёздирган кишиларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилган ва бундан кейин хатоларга йўл қўймаслик тадбирлари белгиланган.

Ғўза зараркунандаларига қарши курашни кучайтирайлик

Ўргимчак кана пахтачиликка катта зарар келтирувчи энг хавфли ҳашаротлардан биридир. У, зарарлаган айрим карталарда ҳосилнинг ярмидан кўпи нобуд бўлиши ва қолган ҳосилнинг ҳам сифати бузилиши мумкин. Ўргимчак кана кучли зарарлаган ерларда эса пахта толаси ҳам зарарланади, унинг узунлиги 1-1,5 миллиметргача қисқаради. Кучли зарарлантан ўсимликнинг уруғи ҳам зарарланиб, агар у келгуси йилда экилса, унинг униб чиқиш даври секинлашади ва ғўзани ёппасига ундириб олиш қийин бўлади.

Ўргимчак кана жуда заҳарли ҳашаротдир. У пахтадан ташқари полиз экинлари, маккажўхори, мош ҳамда бошқа кўпгина ўсимликларни, шунингдек тут ва мевали дарахтларни ҳам зарарлаши мумкин.

Ўргимчак кана билан зарарланган ғўзалар нормал ўсаётган ғўзаларга нисбатан жуда секин ривожланади, барглари сарғайиб тўкила бошлайди. Шунингдек гул, шона ва кўсакларини ҳам тўкиб юборади. Агар ғўзалар ўргимчак кана билан қаттиқ зарарланса, фақат поясининг ўзи қолади, холос.

Ўргимчак канани оддий кўз билан кўриш қийин. Унинг катталиги 0,3-0,4 миллиметр бўлади. У, баргнинг ост томонига ёпишиб, баргдаги ширани сўриб олади. Ўргимчак кана тез урчийдиган ҳашаротдир, у тухум қўйгандан 6-10 кун ўтиши билан катта бўлади ва тухум қўяберади. Урғочи ўргимчак кана ўз ҳаётида ўртача 140-180 дан ошиқ тухум қўя олади. Масалан ҳозир ғўзада ҳаммаси бўлиб 10-15 та урғочи ўргимчак кана бўлса, бир ойдан сўнг буларнинг сони миллионга етади.

Ўргимчак кана, айниқса, иссиқ кунларда тез кўпаяди ва ғўзалар орасига кенг тарқалади. Агар пахта майдонининг ўртасида битта урғочи ўргимчак кана бўлса, бир ой давомида диаметри 40-50 метрлик майдонга тарқалади. Ўргимчак кана бир йилда эса 16-18 насл тарқата олади. Кўриниб туриптики, бу ҳашарот пахта майдонларида, карта четларидаги ёввойи ўтларда ва тут дарахтларида пайдо бўлиши билан, унга қарши тезда курашиш лозим. Бироқ кўпгина колхоз раҳбарлари, агрономлар ҳамда МТС директорлари бунга етарли эътибор бермаётирлар. Масалан, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг (раиси Матқобулов, агрономи Алифиренко ўртоқлар) 400 гектар пахта майдонига ўргимчак кана, шира ва бошқа қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг тарқалганлигига қарамай, энди 51 гектар ер дориланган, холос.

Шу райондаги Маленков номли колхозда (раиси Эгамбердиев, агрономи Азимов ўртоқлар) ҳам ўргимчак кана тарқалган. Афсуски бу ҳолнинг юз берганлигига бир ойдан ортиқ вақт ўтган бўлса ҳам унга қарши курашилмаган. Ҳозир колхознинг 250 гектардан ортиқ ҳашарот босган ғўзасидан шу вақтга қадар 6 гектар ердаги ғўзага дори сепилган, холос.

Шу кеча-кундузда Орджоникидзе районига (МТС директори Абдурашидов, бош агроном Новиков, агроном-энтомолог Туёқмерганов ўртоқлар) қарашли 2070 гектар ердаги ғўзани ўргимчак кана ва бошқа ҳашаротлар зарарламоқда. Шундан фақат 883 гектарига дори сепилган, холос.

Ўрта Чирчиқ район 2-МТС зонасидаги колхозларнинг (директор Акопян, бош агроном Содиқов, агроном-энтомолог Хачатурян ўртоқлар) ҳар туп ғўзасида ўргимчак кана учратиш мумкин. Айрим карталарда қаттиқ зарарланган ғўзалар баргларини тўкиб юбормоқда. Бу раҳбарларнинг хабарларига қараганда, фақат 135 гектар ердаги ғўзага ўргимчак кана тушган, трактор, қўл ва отга қўшиб ишлатиладиган аппаратлар ишламаётган эмиш. Кўриниб турибтики, улар ҳали ҳам хотиржамлик кайфиятидан чиқмаётирлар. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни оммавий равишда бошлаб юбормаётирлар. Улар ҳосилни сақлаб қолишдек масъулиятли ишга ўтакетган даражада совуққонлик билан қараб келмоқдалар. Раҳбарлар ўз ишларини тубдан ўзгартиришлари ва қишлоқ хўжалигининг барча зараркунандаларига қарши курашни ҳар томонлама кучайтириб, унинг сифатли ўтказилишини таъминлашлари зарур. Колхоз ва МТС раҳбарлари бу ишга раҳбарликни ўз қўлларига олишлари, зараркунандаларга қарши курашувчилар устидан мустаҳкам контроллик ўрнатишлари керак. Ана шундагина ғўзаларни ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини зараркунанда ҳашаротлардан сақлаб қолишга эришиш мумкин.

Шу кунларда ўргимчак каналарга қарши курашда 0,5 ИСО ёки коллоидли олтин гугуртни пуркаш мақсадга мувофиқдир. Пуркалган дори ўргимчак канага тегиши билан уни қириб ташлайди. Бу усулнинг қўлланилиши колхозга ҳам қулайдир. Бир гектар ерга ИСО тайёрлаш учун 4-5 килограмм майдаланган олтин гугурт ва 2-3 килограмм оҳак керак бўлади. Бу ҳаммаси бўлиб 5-6 сўм билан тайёр бўлади. Агар ғўзаларни ана шу дори билан чанглатилса, у ҳолда бир гектар ер учун 20-25 килограмм майдаланган олтингугурт ва 20-25 килограмм оҳак керак бўлади. Бу 30-35 сўм билан тайёр бўлади.

Чанглашнинг пуркашга нисбатан фойдаси кам. Уни фақат бир марта дорилайдиган ерда ишлатиш мумкин.

Ҳозирги кундаги вазифа қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалган майдонларни тезда аниқлаш ва уларга қарши курашни сифатли ўтказишдан иборат.

С. БОНДАРЕНКО,
агроном-энтомолог.

Зарарли ҳашаротларнинг тарқалишига йўл қўйилмасин

Пискент районидаги Ленин номли колхоз правлениеси қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг тарқалмаслиги учун ўз вақтида зарур чора кўрмади. Ер четлари ёввойи ўтлардан тозаланмади ва дори сепилмади. Натижада кўпчилик майдонларда ўргимчак кана ва бошқа зарарли ҳашаротлар тобора кўпайиб, ғўзаларни нобуд қилмоқда.

Шу кунларда колхознинг 50 гектар ердаги бедасини фитономус ва турли зарарли ҳашаротлар нобуд қилаётир. Ҳашаротлар ғўзаларга ҳам кўплаб ўтмоқда. Бу аҳвол колхоз агрономи ўртоқ Иброҳимовга маълум. Аммо у, колхоздаги 2 та ОДН ва бошқа аппаратларни ишга солиб, ҳосилга зарар етказаётган ҳашаротларни қириб ташлашга бепарво қараётир. Шунингдек МТСнинг энтомолог агрономи ўртоқ Василькова ҳам ўз бурчини ўтакеттан даражада масъулиятсизлик билан адо этмоқда. У далаларни ҳашаротлардан дарҳол тозалаш тадбирларини амалга оширмаётир.

Колхоз правлениелари ва агрономлар зарарли ҳашаротларнинг тарқалишига мутлақо йўл қўймасликлари керак. Бунинг учун барча моддий ва техника воситалари тўла ишга солиниб, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари тўла сақланиб қолиниши зарур.

М. ДОДАБОЕВ.

ЧОРВА МОЛЛАРИ УЧУН МУСТАҲКАМ ЕМ-ХАШАК БАЗАСИ ЯРАТАЙЛИК!

Пичан тайёрлаш ёмон бормоқда

Каганович номли колхоз чорвачиликда фақат Оҳангарон районидагина эмас, областда ҳам донг чиқарган. Бу колхозда қўйларнинг ва сержун оқ эчкиларнинг сони 20 мингдан ошади. Бундан ташқари қанча от, қанча ҳўкиз ва қанча чўчқа бор. Бу чорва моллари учун бу йил колхоз бўйича 24300 тонна пичан, 2500 тонна силос тайёрлаш планлаштирилган. Бундай планлаштириш, шубҳасиз, яхши. Лекин, Каганович номли колхоз раҳбарлари ўзлари планлаштирган пичан тайёрлаш ишига ўтакетган даражада бегамлик ва масъулиятсизлик билан қараб келмоқдалар.

Аввало Каганович номли колхозда пичан пишиб етилгунга қадар уни йиғиб олиш ишига пухта тайёрлик кўрилмади. Чалғи-ўроқларни, косилкаларни, тракторларни, от-араваларни ўз вақтида тайёрлаб қўйиш тўғрисида ҳеч ким қайғирмади.

— Ўтган йилдагига қараганда ҳам бу йил пичан тайёрлаш ниҳоятда суст,— деди пичан тайёрлаш бригадасининг бошлиғи ўртоқ Мусурмон Ҳайитқулов.—Ўтган йили менинг бригадамда пичан тайёрлашда 28 киши ишлаган эди. Ҳозир бор-йўғи 8 киши ишлаяпти. 14 кун овора бўлиб аранг битта сенокосилка олдим. Шунақа ҳам иш бўладими?

Ўртоқ Ҳайитқуловнинг гаплари бечиз эмас. Бу колхозда пичан ўриш бошланганидан бери 1500 гектар ердаги пичандан шу кунгача 300 гектари ҳам ўриб олинмаган. Бу аҳвол колхоз раиси Алибек Қўшақов, чорвачилик бўйича раис ўринбосари Тошпўлат Султонов, партия ташкилотининг секретари Мўмин Бўриев ўртоқларни безовта қилмаётир. Улар ҳали бу муҳим ишга жиддий киришганлари йўқ. Шунинг натижасида 12 та сенокосилкадан энди 5 таси ишга туширилди, 7 таси эса ҳали ремонт қилинмаган.

Пичан тайёрлашда 32 от-арава ишлаши керак бўлса, шундан бор-йўғи 8 от-арава ишлаяпти. Қолган 24 араванинг шотиси ҳам, от қўшиш учун эгар-жабдуқ асбоблари ҳам йўқ. Ўтган йили колхозда 200 дан ортиқ чалғи-ўроқ бор эди. Бу йил эса шундан 10 таси қолган. Қолганлари йўқолиб кеттан.

Колхоз правлениеси пичан тайёрлаш ишига 158 киши ажратишга қарор қилган эди. Аммо бу тадбир қоғозда қолиб кетди. Колхоз правлениеси ўз қарорини амалга ошириш учун курашмаганидан пичан тайёрлашда фақат 30 киши ишлаб турипти, холос. Пичан ўрувчи колхозчиларга маиший шароит яратиб берилмаганидан, уларнинг далада ётиб ишлаши учун ғамхўрлик қилинмаганидан улар эрталаб соат 10-11 да ишга тушадилар ва барвақт қайтиб кетадилар.

Оҳангарон районидаги 1-МТС директори ўртоқ Кошкин ҳам Каганович номли колхозда пичан тайёрлаш ишининг шу зайлда орқага сурилиб кетишига йўл қўймоқда. МТС колхозга пичан ўриш учун 8 трактор юбориши керак эди. Ҳозиргача 4 трактор юборилди. Колхозга келтирилган тракторлар ҳам яхши ишламаганидан кунлик пичан ўриш нормаси бажарилмаётир. Айрим тракторларни мутлақо ишламади деса бўлади. Ўртоқ Чиндавлатовга биркитилган трактор беш кун ичида атиги бир соат ишлади. Тракторчи ўртоқ Йўлдошев 10 кунда 15 гектар ердаги пичанни ўриб, нормасини фақат 19 процент бажарди.

Колхозда силос бостириш ишига ҳам тайёргарлик кўрилмаяпти. 2500 тонна силос бостириш керак бўлгани ҳолда ҳозиргача бирорта чуқур тайёрланмаган. Силос учун экилган маккажўхори парваришсиз ётаберганидан ўт босиб кетган.

Каганович номли колхоз раҳбарлари ҳам, биринчи МТС раҳбарлари ҳам пичан тайёрлаш, силос босиш ишига мана шундай нотўғри муносабатда бўлиб келмоқдалар ва ғанимат кунларни қўлдан бой бермоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

ҚУРУҚ ВАЪДА ЭМАС, ЕМ-ХАШАК КЕРАК

Ховос районидаги Киров номли колхозда ем-хашак тайёрлаш плани бир неча йиллардан бери бажарилмай келади. Колхозда ем-хашакнинг етишмаганлигидан қиш даврида бир қанча чорва моллари нобуд бўлди. Лекин бу аҳвол Киров номли колхоз раиси Мўмин Эрмаков, ферма мудири Омонқулов, партия ташкилотининг секретари Абдуқодиров ўртоқларни сира ташвишлантирмаётир. Кўп жойларда беда иккинчи марта ўрилаётган бўлса, бу колхозда ҳали беданинг биринчи ўримига ҳам киришилмаган.

Колхозда бу йил 4430 тонна пичан тайёрланиши керак. Ҳозиргача шундан 60 тонна пичан тайёрланди, холос.

(Мухбир хабаридан)

КВАРТЕТ ДИРИЖЁРИ:
— **Ҳа, азаматлар, бараллa машқ қилаберайлик. Агар колхоз раиси билан ферма мудири пичан тайёрлашга бултургидай муносабатда бўлсалар, бу йил ҳам қиши билан карнай-сурнай чалиб чиқишимиз турган гап.**

М. Воробейчиков чизган расм.

Редакцияга хатлар

Мухбирларнинг хатларига аҳамият берилмаётир

Мен районимизда чиқаётган «Коммунизм учун» газетасининг ҳар бир сонини ўқиб бораман. Шу билан бирга газетага мақола ва хабарларим билан қатнашиб тураман. Шу йил 5-май — Матбуот кунида редакция мени қиммат баҳо адабиётлар билан мукофотлади.

Шундан кейин газетага янада активроқ қатнаша бошладим, тез-тез колхоз ва мактабларда бўлиб, у ердаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида газетага материаллар юбордим. Лекин уларнинг кўпи газетада қандайдир сабаблар билан босилмай қолиб кетди. Ҳатто уларнинг тақдири нима бўлганлиги ҳақида редакциядан жавоб ҳам олмадим.

Редакцияга бормоқчи бўлдим ва район почтасидан редакциянинг адресини сўрадим. У ердагилар почта рўпарасидаги бир бинони кўрсатиб, бу редакция биноси эканлигини айтишди. Маълум бўлишича, бу бино 3 йилдан бери ремонт қилинар экан, лекин унинг қачон битиб ишга туширилиши ҳали ҳам номаълум. Газета Гулистон район марказидан 30 километр узоқликдаги Мирзачўл шаҳрида босилиб келади. Хуллас, Мирзачўлга борсанг, редакция Гулистонда, Гулистонга келсанг, газета ходимлари Мирзачўлда деган жавобни эшитасан.

Молотов номли мактабда ташкил қилинган ҳаваскорлар тўгараги кейинги вақтда ишламай қўйди, бунга мактаб дирекцияси ва комсомол ташкилотининг аҳамият бермай қўйганлиги ҳақида танқидий мақола ёзилиб, «Коммунизм учун» газета редакциясига юборилди, лекин мақола ҳеч сабабсиз газетада босилмай қолиб кетди. Яқинда мен газета редактори ўртоқ Мусаевани учратиб, ундан бу мақоланинг нима учун чиқмаганлигини сўрасам, у:

— Мактабдаги ўртоқларнинг обрўси тушиб кетади. Биздан хафа бўлишади, — деб жавоб берди.

Орадан бир неча кун ўтгач, район комсомол комитети бюросининг топшириғи билан Хрушчев номли колхозга бордим. У ерда комитет иши билан танишиб, комсомол ишини яхшилашга қўлимдан келганича ёрдам бердим. Колхозда оммавий-сиёсий ишларнинг қониқарсиз йўлга қўйилганлиги, дала шийпонларининг безатилмаганлиги, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқаришга колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Пирматовнинг аҳамият бермаётганлиги ҳақида район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Ҳайдаровга маълум қилдим ва бу ҳақда район газетасига ёзмоқчи эканлигимни айтдим. Ўртоқ Ҳайдаров фикримни қувватлади. Лекин бу хабар ҳам газетада чиқмади. Шундан кейин «Коммунизм учун» газетасига танқидий мақолалар ёзмай қўйдим, фақат ютуқлар ҳақида хабарлар ёза бошладим. Аммо редакциядаги ўртоқлар менинг бу сигналларимга ҳам бюрократларча муносабатда бўлдилар. Андреев номли колхоздаги 3-тўлиқсиз ўрта мактаб ўқувчилари дарахт кўчатлари ўтқазишда, темир-терсак йиғишда намуна кўрсатдилар. Бу ҳақда редакцияга ёздим. Хабар газетада босилиб чиқди. Бироқ унинг тагига Карл Маркс номли колхоздаги 6-мактабнинг илмий мудири ўртоқ Холқосимовнинг имзоси қўйилган эди. 3-мактабдан 15 километр узоқликда бўлган 6-мактаб илмий бўлими мудирининг ёзган хабари газетхонларни анча ажаблантирди, унда чалкаш иборалар кўп бўлиб, ўқувчиларнинг фамилиялари нотўғри ёзилган эди.

«Красная заря» колхозидаги Чернишевский номли 2-ўрта мактаб тажриба участкасининг диққатга сазовор бўладиган ишлари ҳақида ёзган мақолам ҳам ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетди.

Яқинда район марказида редактор ўртоқ Мусаева билан яна кўришиб қолдик. У мендан нима учун газетага ҳеч нарса ёзмай қўйганимни сўради. «Мақолаларим чиқмай қўйгани учун ёзмай қўйдим», деб жавоб бердим. «Ёзинг, чиқарамиз» деб ваъда берди ўртоқ Мусаева.

Орадан икки кун ўтди. Газетанинг 38-сони чиқди. Унда «Ёзги ошхона» деган бир хабар босилди. Унинг остига менинг имзом «А. Бобоқулов» ёзиб қўйилибди. Ҳайрон бўлдим. Ахир мен бу хабарни ёзганим йўқ-ку. Янги ошхонага кирганим ҳам йўқ ва унда хўрандаларга қандай хизмат кўрсатилаётганидан хабардор эмасман-ку! Икки кундан кейин газетанинг 39-сонини ўқидим. Ажабо, бу қандай гап! Унда ҳам «Район спартакиадасида» деган бир хабарнинг остига менинг имзом қўйилипти.

Редакциядаги ўртоқларнинг бундай ўзбошимчалигидан анча хижолат бўлдим.

Юқоридаги фактлар Гулистон район «Коммунизм учун» газетаси редакциясида қаттиқ тартиб йўқ эканлигини кўрсатади. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, редакция ходимлари қишлоқ мухбирларидан ажралиб қолдилар, кўпинча уларнинг хат-хабарларига бюрократларча муносабатда бўлмоқдалар. Хатларимизнинг тақдирига ўз вақтида жавоб олмаётирмиз. Бунинг устига баъзан газета ўз вақтида сифатли ва мазмунли чиқарилмаётир. Йил бошидан бери газетанинг 3 сони кам чиқарилди, бу ҳеч кимни ташвишга солмаётир. Гулистон район партия комитети ҳам ўртоқ Мусаеванинг бюро аъзоси эканлиги учун бўлса керак, редакциянинг иши билан қизиқмаётир.

А. БОБОҚУЛОВ,
«Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти Гулистон район бўлимининг мудири.

Кўчамиз ёритилсин

Бундан бир неча ой олдин Киров районидаги Қорамурд кўчасига электр симлари тортилиб, кўча ёритилган эди. Аҳоли, бизнинг ҳам кўчамиз кечалари электр чироқлари билан ёритилаётир деб жуда қувонган эди.

Бироқ бу хурсандчилик узоққа чўзилмади. Қатор столбалардаги лампочкалар бир ойдан буён ёнмаётир.

Меҳнаткашлар Киров район ижроия комитети раҳбарларига Қорамурд кўчасида электр чироқлари ёнмай қолганлиги ҳақида бир неча марта хабар бердилар, кўчани ёритишни талаб этдилар. Аммо талаб таланлигича қолиб келмоқда. Чароғон кўчаларда юришга ўрганган меҳнаткашлар тоқайгача қоронғида туртиниб юрар эканлар?

Уста КАМОЛ,
рассом.

Она қувончи

Ҳикоя

— Хотин, кўрпа-ястиғингни қоплайбер, тўй қиламиз, — деди Собир ака елкасидаги катта бир боғ тут баргини гуп этиб супага ташларкан.

Хотин ҳеч нарса тушунмади.

— Қанақа тўй?

— Дамингни чиқарма! Тўйдақа-тўй. Узумини егину, боғини суриштирма.

Собир ака ёнидаги паккисини олиб, баргни қуртга солишга мослаб керта бошлади. Хотин тайёрланган баргни бир қучоқ қилиб, қурт тутилган уйга олиб кириб кетди. Бироздан сўнг чиқиб:

— Айта қолинг, қанақа тўй, — деб яна сўради.

Собир ака жавоб ўрнида мийиғида кулиб қўя қолди.

Уйда бола йиғлади. Хотин югурганича кириб, боланинг оғзига сўрғич солганича, яна Собир аканинг олдига чиқди.

— Баргингизнинг ҳаммаси шуми ёки Қодиржон ҳам олиб келадими? — деди хотин, супанинг бир четини Собир ака чиқариб ташлаган чўплардан тозалаб ўтирар экан.

— Ҳаммаси шу. Тушлигига яна келтириб бераман. Қодиржон кесганларининг эгаси бор.

— Қанақа эгаси? Нега кесганини бировга берар экан! Кимга керак бўлса ўзи кесиб олсин.

— Шунақа бўлар экан-да, хотин. Чидайсан! — юмшоққина деди Собир ака.

— Чидамайман! Ота бўлиб, «қўй ўғлим, онангга қараш, эмизикли боласи бор, у ҳам элу юрт олдида сўз берган, юзи шувит бўлмасин» дейиш ўрнига, «шунақа бўларкан-да!» деб ўтирганингиз нимаси! Қайтаринг!

— Мунча албуритдан фиғонинг чиқади. Ҳали нима гаплигини айтсам, дабингнинг таноби қочиб, соясига кўрпача солиб қоларсан. — Собир ака паккисини буклаб, белбоғидаги қинига солди.

Хотиннинг кўнглидан алланечук ширин орзу ўтиб, шаҳтидан тушди. Эшикдан биров тахт-бахт ясаб келаётгандай бўлди. Кўнгли ёришди. Бироз ўтгач деди:

— Ўзи нима гап? Мунча қийнадингиз кишини, айта қолинг!

— Ўғлингнинг тонг саҳарда чиқиб кетиб, нонуштага бир солишга лойиқ барг келтиришининг сабабини биласанми? Бир-икки марта сўраганимда «асбобим ўтмас» деб важ кўрсатган эди. Хабаринг бор, ўтган ҳафта болтасини эговлаб бердим. Барибир, кеч қолишини қўймайди. Кеча қулоғимга бир гап чалинган эди. Тўғримикан деб бугун орқасидан борсам учинчи бригада томонга кетаяпти. Соясидай орқасидан бордим. Бир маҳал йўл устида Ҳумайра пайдо бўлиб қолди. Бирга кетишди. Учинчи бригаданинг биз билан чегарадош тутига Қодиржон чиқиб кеса бошлади. Ҳумайра йиғиб, боғ-боғ қилди. «Ўзимизники етмайди деб бир-икки боғ сўраган экан-да» деб ўйладим. Йўқ, бир маҳал кўтаришиб Ҳумайраларникига қараб кетди. Қўрғонга етмай, зовурга баргни қўйиб, бир пас гапиришди-да, орқасига қайтди. Келиб, ўзимизнинг ердаги тутга чиқиб кетди.

Хотин лол бўлиб қолди. У Ҳумайранинг кимлигини яхши биларди: колхознинг «мана мен!» деган қизи. Ўтган йил пахтакорлар қурултойига бориб келган ҳам ўша, пилланинг ҳам пахтадек ҳосилини оширамиз деб ташаббус кўрсатган, пиллачи хотин-қизларни тўплаб янгича қурт тутишнинг қоидаларини дона-дона қилиб тушунтириб берган ҳам ўша. Ўзим бўлай деб ўзгани елкасидан босмайди. Эл бўлсин, эл бўлгани менинг бўлганим, эл обрўйи менинг обрўйим дейдиган қиз. Бўлмаса, ўзи янгича усулда тутиб, ҳаммани қойил қолдириб кетиши мумкин эди-да! Йўқ, у шундай қилмади, ўзига эп кўрмади, эл-юртим, колхозимни деди, ўртоқлашди. Мана у ўргатган усулнинг самараси ҳозирданоқ, қуртнинг даҳага киришидан кўриниб турипти. Ана шундай қизнинг Қодиржонга кўнгил бериши онани ҳам қувонтирарди, ҳам ташвишлантирарди. У нима дейишини билмасди. Зўрға эшитилар-эшитилмас қилиб «наҳотки...» деди, бошқа сўзга тили айланмади.

— Фарзанд ҳам мисоли бир қуш, қанот чиқариб, учирма қилгач, ўзига уй қуриш ғамига тушиб қолади, — деди Собир ака, чуқур мулоҳазаларга хулоса ясагандек.

— Ҳали ёш-ку.

— Етилиб қолгандирки, қиз танлайдида. — Собир ака бир пас ўйланиб туриб яна сўзини давом этдирди. — Ҳа, ростдан ҳам нега ёш бўлади? Мен Катта Фарғона каналидан қайтганда кўзинг ёриб ётгандинг. Бунга ҳам анча бўлди, эр-хотин аҳил ва тотув яшаса, йилларнинг қандай қилиб ўтганини билмайди.

Эр-хотиннинг кўзлари маъноли учрашди.

— Қўйинг, қайтаринг. Ёмон бўлиб кетади, — деди хотин худди ўғли ҳали замон Ҳумайра билан қўл ушлашиб аллақаёққа кетиб қолаётгандай.

— Муҳаббатнинг кўзи кўр, қулоғи кар. Муҳаббатга маслаҳат бериб бўлмайди.

Хотин яна нималар демоқчи бўлиб, оғиз жуфтлаган эди, Қодиржон катта бир боғ барг билан эшикда кўринди.

— Жуда кечикиб қолдинг, ўғлим? — деди Собир ака боядан бери юзидан аримаган табассумни йиғиштириб.

— Болтанинг сопи икки марта чиқиб кетса бўладими!

Қодиржон баргни супанинг четига қўйди. Орқалашдан йиғилиб қолган костюмининг этагини аста тортиб текислади. Жавобидан юзига қон югурди. Терлаган кишидек рўмолини олиб бетини артди, кўзини бекитди. Эр-хотин унга билдирмай шундоққина ёнларига қўйилган қўл болтанинг сопига қарадилар: на бирорта пона қоқилган, на сопи бошқачароқ ўрнатилган эди.

— Кечиксанг ҳам майли, ўғлим, ишқилиб безарар қайтсанг бўлгани, — деди Собир ака.

Хотин кулиб юборай деди. Бурнининг учини қашиди. «Болани уялтирманг» дегандай ер остидан эрига қаради.

Қодиржон ҳеч нарса пайқамай, баргнинг боғини ешар экан, онаси:

— Барг солдим. Тушликни ўзим кертаман. Қоронғи уйга олиб кириб, устига сув сепиб қўяқол, қуриб қолмасин, — деди.

Қодиржон баргни уйга олиб кириб сув сепар экан, эшик тирқишидан ота-онасига бир разм солиб чиқди. Кўнглидан «пайқаган кўринишади» деган фикр ўтди. Шу маҳал нариги уйдан укаси Нодиржон бир варақ қоғоз олиб чиқиб отасига узатди:

—Сизникими, дада? Мен ўйинчоқ қўядиган токчада ётипти. Отаси қоғозни олиб ичида ўқий бошлади:

Айб эмасдир севилмоқ, севмоқ,
Айб эмасдир севгим бор десам.
Севгиси ҳур! Толи баланд!
Айб эмасдир сени ёр десам.

. . . .

Ўтганлар дейдилар ошиқларнинг
Лабларида фақат зори бор.
Бизнинг мамлакатда ҳар ошиқнинг
Ўзи севиб олган ёри бор.
Давримиздан ўргулсанг бўлар
Меҳнат озод! Муҳаббат озод!
Туйғулар ҳур! Қалб, виждон ҳур!
Эркин яшар бизда одамзод.

Қодиржон уйдан чиқиши билан ўз хатини таниди. Уни ўзи ўқиган бир китобдан кўчирган эди.

— Меники! — деб отасига ташланди, қоғозни олди. Бу қилган ножўя ҳаракатидан бирдан қизариб кетди. Собир ака ўғлидаги ўзгаришни пайқади.

— Чойинг қайнаганми? — хотинига мурожаат этди у.

— Қайнагани аллақачон эди.

Биринчи бўлиб Собир ака ўрнидан турди.

Боядан бери ҳовлидаги азим тут остида донлаб юрган чипор хўроз қанот қоқиб қичқирди. Ундан сал нарида олдинги оёқларига бошини қўйиб бепарво ётган кекса Олапар чўчиб бошини кўтарди. Атрофига норози назар ташлади. Қодиржон хўроз йўл устида бўлмаса ҳам «кишт» деб ҳайдади, отаси кетидан ичкари кирди.

Уч-тўрт кундан сўнг Собир ака ўз звеносида навбатдаги кўндаланг культивацияни вақтидан аввал муваффақият билан тугатиб, уйига хурсанд бўлиб қайтди. У бундай пайтларда ҳазилга мойил бўларди. Худди шу руҳда эшикдан кириши билан сут сузаётган хотинига деди:

— Ҳумайранинг меҳрибонлиги дуруст, бугун эрталаб ўғлингга қаймоқ олиб чиқибди.

— Ҳамманинг олдида-я!

— Йўқ. Тушда қарасам, шийпонда олатовоқ пайдо бўлиб қолипти. Чети қаймоқ юқи. Бирортаси олиб чиққан экан-да десам, бир маҳал Ҳумайра келиб олиб кетди. Ўғлинг шийпоннинг орқасига олиб ўтиб еди. Сен бўлсанг қаймоқ чиқарай ҳам демайсан, энди назаринг илмайдиган ҳам бўлиб қолдикми, дейман, хотин...

— Гап ҳам ўлсин! — деди хотин ва орқасига ноз билан бурилди. — Вақтида егансиз!

Хотин бироздан кейин эрига дастурхон ёзаркан, деди:

— Келинг, дадаси, тўйларини қилиб қўя қолайлик, эл оғзида гап-сўз бўлиб юришмасин, айб бўлади.

Собир ака оналарнинг қалбини билади: отадан она қалби орзу-ҳавасга мойилроқ. Эҳтимол бу бола тарбиясининг кўп оғирлиги улар гардонига тушганидандир.

— Нимага айб бўлади? Бировнинг хотини билан юрибдими, ёки биров унашиб қўйган эдики, у тортиб олдими? Ўз тенги, мактабдоши, колхознинг аъзоси. Қўябер, ўйнаб юраберсин, бировга зиёни тегаётгани йўқ. Қайтага бир-бирига кўмаклашиб яхши ишлаяпти. Кейин, сен унинг олдидан ўтдингми, ўзи нима дейди?

— Нима дерди, йўқ дермиди? — ажабланди хотин.

— Дейиши мумкин.

— Ўлар, ўзи танласин-да, яна ўзи йўқ десин!

— Олмайман демайдию, кейинчароқ уйланишини айтиши мумкин. Бу вақтнинг ёшларини билмайсан: улар катта-катта режалар билан яшайди.

Собир аканинг хотини бригадада ошпаз эди. У тушки овқат олдидан ҳар куни яслидаги боласини бир эмизиб келарди. Бугун нима бўлди-ю, тутилиб қолди. Тушликка занг урилиши билан овқат тарқатишни дугонаси Розияхонга топшириб, ўзи йўлни кесиб ўтди-да, яслига йўл олди. Не кўз билан кўрсинки, қозиқ қилиб экилган ғўж толзорда ўғли Қодиржон билан Ҳумайра ўтирибди! Суҳбат чортанг. Сўзлар табассум билан, табассум сўзлар билан алмашади. Она чопиб келаётиб, олдидан жар чиқиб қолган кишидек таққа тўхтаб, бошини орқага иргитди. Таппа ўтирди. Бир лаҳзага гўдак боласи ҳам эсидан чиқди.

...Иккаламиз катта тиниқ сувда баравар сузиб кетаётирмиз. Кўмкўк майсалар билан қопланган қирғоқ кўринди. Манамана, етай деганимизда бирдан уйғониб кетдим. Кўзимни очсам игна йўқотсанг топгудай оппоқ ойдин. Терлаб кетибман. Энтикаман. Бу нима бўлди экан-а, Қодиржон ака?

— Яхшилик, — деди Қодиржон унинг кўзига табассум билан тикилиб, — тўйимиз яқин қолипти.

— Йўғей, — қиз бирдан қизариб кетди ва бошини бошқа томонга бурди. Қўли ҳамон Қодиржоннинг кафтида эди.

— Бўлмаса нима бўлади?

— Билмасам...

— Қаршимисиз?

Қиз жавоб ўрнида ер остидан Қодиржонга қия қаради. Бу қараши «нега қарши бўламан, жон-жон дерман ёки сиз қаршимисиз? Қарши бўлсангиз яна ўзингиз биласиз» деган маънони ифодалар эди. Лекин ҳамма ёш қизлар сингари Ҳумайра ҳам тил билан ифодалашга журъат этолмай, бир қарашда бутун қалбини очиб ташлаган эди. Бундай пайтларда ҳеч қандай сирдош севишганлар ҳам очиқ айтмайдилар, кўзлар таржимон бўлади. Қодиржон кафтида турган Ҳумайранинг қўлини маъноли қилиб қисди, яна кўзлар учрашди. Ҳумайра бу қўл қисишдаги майин титроқ ва ҳароратни пайқади, эрка табассум билан жавоб қайтарди. Бу чоқ икки ёшнинг тили қалб фикрларини ифодалашдан ожиз, фақат сезгиларгина унинг вазифасини ўтарди. Охири Ҳумайра гап чалғитди.

— Кечаги нима бўлди? Ойингиз иккинчи марта тутишга рози бўлдиларми?

— Ҳеч тутмаганман дейди, юраги дов бермаяпти, шекилли.

— Айтмадингизми, ўзим ёрдам бераман деб.

— Айтдим, — деди кулиб Қодиржон, — Ҳумайра ҳам кўмак бермоқчи дедим.

«Йўғе» деб Ҳумайра гилосдек қизариб кетди. Қодиржон ҳамон бўш келмасди:

— Рост, шундай дедим. Қани айтингчи. Ҳумайрахон, онамни кўндирсам, сиз шу иккинчи марта тутган пилламизни йиғиштирганда тўйга розимисиз?

Қиз жавоб ўрнида ер чизди, кейин бироз жиддийлашиб йигитга боқди.

— Пахта ҳосили ҳам олинсин, — деди зўрға ва яна ҳам қизариб кетди, чимчилагандек бежирим бурнига тер чиқди.

Уларни кузатиб турган она қувончидан «мен розиман, иккинчи марта эмас, иложи бўлса учинчи марта, қишда ҳам тутишга розиман» деб юборишига сал қолди, лекин яслига боргунча кўнглида минг бор такрорлади. Кечқурун ўғлини кўриши билан «иккинчи марта қурт тутишда ҳикмат зўр экан, ўғлим мен розиман» деди. Кеча шунчалик ғожлик қилган онанинг бугун бунчалик шаҳтидан тушиб қолганига Қодиржон ҳайрон эди.

ШУҲРАТ.

СССР Олий Советининг делегацияси Австрияга жўнаб кетди

Австрия Республикаси Миллий Кенгаши ва Федерал Кенгашининг таклифига биноан СССР Олий Советининг делегацияси 16 июнда Москвадан Венага жўнаб кетди. Делегацияга СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов бошчилик қилмоқда. Делегация составида депутатлардан Н. У. Базанова, Г. П. Бутенко, Ф. А. Визгалов, Г. И. Воробьев, Г. И. Воронов, М. А. Искендеров, Т. Я. Киселев, М. С, Комаров, В. П. Лецис, Н. И. Пузанчиков, М. Ф. Рильский, П. Сеитов, В. П. Соловьев-Седойлар бор.

Внуково аэродромида делегацияни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари К. М. Озолинь, Россия Федерацияси Олий Совети Президиумининг Секретари И. Н. Зимин, СССР Олий Советининг ва РСФСР Олий Советининг депутатлари, СССР Олий Совети Президиумининг ва СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг масъул ходимлари кузатиб қолдилар.

Делегацияни Австриянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Н. Бишофф ҳам кузатиб қолди. (ТАСС).

Халқ вакиллари Бутун Хитой мажлисининг учинчи сессияси очилди

ПЕКИН, 15 июнь .(ТАСС). Бугун Пекиндаги Хуайжэньтан залида халқ вакиллари Бутун Хитой мажлисининг учинчи сессияси очилди. Сессияда 1.025 депутат қатнашмоқда.

Мажлис президиумида Мао Цзэ-дун, Чжу Дэ, Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай ўртоқлар ва Хитой Халқ Республикасининг бошқа раҳбарлари ўтирибдилар.

Сессия қуйидаги кун тартибини бир овоздан тасдиқлади:

1955 йилги давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги докладни муҳокама қилиш ва қабул қилиш ҳамда 1956 йилги янги бюджетни қабул қилиш; юқори типдаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативи намуна уставининг проектини муҳокама қилиш ва қабул қилиш; халқ вакиллари Бутун Хитой мажлиси Доимий комитетининг иши тўғрисида доклад.

Чет эллардан келган делегациялар, дипломатик корпус вакиллари, хитой ва чет эл журналистлари сессияда меҳмонлар сифатида қатнашмоқдалар.

СУРИЯ ЯНГИ ҲУКУМАТИНИНГ СОСТАВИ

БАЙРУТ, 15 июнь (ТАСС). Сабри Асалий Суриянинг янги ҳукуматини тузди. Янги ҳукуматда бош министр ва молия министри қилиб Сабри Асалий (миллий партия), ташқи ишлар министри қилиб Салоҳиддин Битар (арабларнинг уйғониши социалистик партияси), ички ишлар министри қилиб Аҳмад Қамбар (халқ партияси) мудофаа министри ва вақф ишлари министри қилиб Абдулхассиб Реслан (конституцион блок) тайинланган.

КРИСТИАН ПИНО ҚЎШМА ШТАТЛАРГА КЕЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 15 июнь (ТАСС). Франция ташқи ишлар министри Кристиан Пино бугун самолётда Париждан расмий визит билан бу ерга келди.

Нью-йорк аэродромида Пино баёнот бериб, Даллес билан «иттифоқимиз олдида турган кўпгина жиддий проблемаларни» муҳокама қиламиз деб умид қиламан, деди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЛЮКСЕМБУРГГА КЕЛДИ

ЛЮКСЕМБУРГ, 15 июнь (ТАСС). Люксембург буюк герцоглиги депутатлар палатасининг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ю. И. Палецкис бошчилигида СССР Олий Совети делегацияси кеча Люксембургга келди.

СССР ва Люксембург буюк герцоглигининг давлат байроқлари билан безатилган Финдель аэродромида совет меҳмонларини депутатлар палатасининг раиси Рейтер, депутатлар палатаси раисининг ўринбосари Фан Дель, депутатлар палатасининг аъзолари, 1955 йилда Люксембург парламенти делегацияси составида Совет Иттифоқига келиб кетган депутатлар, шу жумладан «Люксембург-СССР» жамиятининг бош секретари Узельдингер, шунингдек Люксембургнинг СССРда бўлган собиқ элчиси Блюм ва бошқалар кутиб олдилар.

Аэродромда Рейтер ва совет делегациясининг бошлиғи Ю. И. Палецкис табрик нутқи сўзладилар.

Кеча кечқурун Люксембург депутатлар палатаси биносида совет меҳмонлари шарафига қабул маросими ўтказилди.

Қабул маросимидан кейин совет меҳмонлари Люксембург парламентининг биносини кўрдилар.

Сўнгра совет делегацияси Люксембург радио марказига бориб, бу ерда миллий симфоник аркестрнинг концертида ҳозир бўлди. Оркестр М. И. Глинка, П. И. Чайковский ва А. И. Хачатурян асарларини ижро этди.

Бугун эрталаб делегация Эш-Сюр — Альзэт шаҳрига жўнаб кетди (Люксембург шаҳридан 25 километр ғарбдаги шаҳар). Делегация бу ерда «Бельваль» компаниясига қарашли металлургия корхоналари билан танишади.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 15 июнь. (ТАСС). Журналистларнинг халқаро учрашуви Хельсинки яқинидаги Отаниеми деган жойда кеча кечқурун ўз ишини тамомлади. Жаҳоннинг 42 мамлакатидан келган турли газета ва журналларнинг, телеграф агентликлари ва радиоларнинг вакиллари ўз касбларига хос бўлган специфик масалаларни: объектив ва ҳаққоний информация тарқатишни қандай қилиб таъминлаш, журналистлар ўртасида ҳамжиҳатлик ўрнатишга ва уларнинг ўз бурчларини бажаришларига халақит бераётган сабабларни қандай қилиб йўқотиш, матбуот ходимларининг моддий аҳволини қандай қилиб яхшилаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Ишчанлик вазиятида, дўстлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтган бу учрашув журналистларнинг ўз ораларидаги ажралишга хотима беришга, халқаро кескинликни янада юмшатиш манфаатларини кўзлаб, матбуот саҳифаларида ва эфирда «совуқ муносабатлар уруши»ни тўхтатиш манфаатларини кўзлаб, журналистларнинг куч ва ғайратларини бирлаштиришга интилаётганликлари кучайиб бораётганлигини акс эттирди.

Учрашув қатнашчилари қабул қилган бир қанча қарорлар ва тавсиялар турли сиёсий маслакдаги журналистларнинг бир-бири билан яқинлашувига ва ҳамкорлик ўрнатишларига хизмат қилади. Учрашувнинг асосий якунларидан бири шудир. Учрашув қатнашчилари, журналистларнинг ҳозирги вақтдаги мавжуд халқаро ташкилотларини бир-бирига яқинлаштиришни осонлаштирадиган тадбирлар ўтказишда ташаббускорлик кўрсатишни журналистларнинг миллий ташкилотлари ўз зиммаларига олурлар, деб умид билдирдилар.

Резолюциялардан бирида, ҳамкорлик ва бирлик ишига содиқ бўлган журналистлар яхши ният руҳини ва халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатлик руҳини ёйиш учун ўзларининг алоҳида роллари ва ўзларининг жавобгарликларини эгаллаб оладилар, деб уқтириб ўтилади. Шу мақсад билан улар ўзларининг профессионал вазифаларини бажаришда объектив, ростгўй, холис ва инсофли бўлишга, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг информация эркинлиги масаласи билан шуғулланувчи комиссияси томонидан журналист номуси тўғрисида ишлаб чиқилган халқаро кодекс принципларини ўз ишларига асос қилиб олишга сўз берадилар.

Учрашув қатнашчилари журналистларнинг миллати, ирқи, диний ва сиёсий эътиқодларидан қатъи назар, уларнинг бир мамлакатдан иккинчи мамлакатга ўтиб юришлари бемалол бўлиши ва уларнинг ишига тўсқинлик қилинмаслиги кераклигини ҳам айтдилар. Улар, журналистларнинг чет мамлакатларга қиладиган сафарларида уларга бир қанча имтиёзлар бериш зарур, деган хулосага келдилар.

Учрашув қатнашчилари газеталар, телеграф агентликлари, радиостанциялар ва телецентрларнинг бир-бирлари билан радио программалари ва телепрограммалар, шунингдек материаллар айирбошлашларини ташкил этиш, мамлакатлар ўртасида журналистларнинг коллектив бўлиб ёки якка тартибда бир-бирларига боришларини, журналист-мухбирларнинг, адабий танқидчиларнинг, спорт репортерларининг, фоторепортерларнинг ва шу кабиларнинг халқаро конференцияларини ўтказиш зарур деб ҳисобладилар.

Учрашув қатнашчилари ташаббусчи комитетга бу комитетнинг шу учрашувни тайёрлаш йўлида қилган ишлари учун ташаккур билдирдилар ва бу комитет журналистлар ўртасида бирлик бўлишига эришмоқ учун ўзининг куч ва ғайратини давом эттирсин, деган мақсад билан комитетни сақлаб қолишга қарор қилдилар.

Учрашув тамом бўлганидан сўнг, совет журналистлари делегацияси учрашув қатнашчилари учун қабул маросими ўтказди. Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Н. А. Булганиннинг А. Иденга юборган мактуби тўғрисида инглиз матбуотининг ёзганлари

ЛОНДОН, 15 июнь. (ТАСС). Инглиз матбуоти Н. А. Булганиннинг А. Иденга юборган мактубини шарҳлашни давом эттирмоқда. Ҳафталик «Уорлд ньюс» газетаси, Совет ҳукумати «қуролсизланиш йўлида янги амалий қадамлар қўйишни» таклиф қилганлигини кўрсатиб, «энди иш Ғарбда қолди» деб ёзмоқда.

«Экономист» журнали, Н. А. Булганин мактубида ҳеч бир янгилик йўқ, деб исбот қилишга уринса ҳам, бироқ, Совет Иттифоқининг Ғарб давлатларини ўзидан ўрнак олишга ва Ғарб давлатларининг қуролли кучларини камайтиришга чақирганлиги мудофаа харажатлари устидаги тортишув кучайиб турган бир пайтда жуда эътиборни жалб қилаётир деб эътироф қилишга мажбур бўлмоқда. Журнал, Совет Иттифоқининг бу чақириғи Ғарбий Германия аҳолисини айниқса қизиқтирмоқда, деб ёзади.

Чехословакия Коммунистик партиясининг конференцияси ўз ишини тамомлади

ПРАГА, 15 июнь. (ТАСС). Чехословакия Коммунистик партияси конференциясининг бугун охирги мажлиси бўлди.

Конференция қатнашчилари докладларни ва комиссияларнинг ахборотларини тингладилар. Вацлав Пашек мандат комиссиясининг ахборотини ўқиб берди. Яромир Доланский Чехословакия Коммунистик партияси Марказий комитетининг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956-1960 йилларга мўлжалланган иккинчи беш йиллик плани тўғрисидаги директивалари проектига киритилган тузатишлар ва қўшимчалар ҳақида комиссиянинг хулосасини гапириб берди. Бруно Келер Чехословакия Коммунистик партияси уставига киритиладиган баъзи ўзгартишларнинг проекти тўғрисида ташкилий масалалар комиссиясининг ахборотини ўқиб берди.

Конференция комиссиянинг таклифларини якдиллик билан қабул қилди.

Бугунги мажлисда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956-1960 йилларга мўлжалланган иккинчи беш йиллик плани тўғрисидаги директивалари ҳам тасдиқланди.

Конференцияда А. Новотний якунловчи нутқ сўзлади.

Конференция делегатларининг нутқларида, деди у, мамлакатимизда социализм қуриш ишида партиямиз бош йўлига делегатларнинг тўла равишда қўшилганлиги айтиб ўтилди. Конференцияга тайёргарлик ва конференциянинг бориши барча меҳнаткашларнинг юксак даражадаги активликларини қўзғатиб юборди. Меҳнат мажбуриятлари бажарилганлиги тўғрисида конференцияга жуда кўп телеграммалар, хабарлар ва табрикномалар келди. Бу эса партиямизнинг обрўси жуда катта эканлигини, халқнинг партиямизга бўлган муҳаббатини ва чексиз ишончини кўрсатади. Бу нарса бизнинг зиммамизга конференция қарорларини амалга ошириш мажбуриятини юклайди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

ПРАГА, 15 июнь. (ТАСС). Бугун конференция тамом бўлганидан кейин Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг мажлиси бўлди. Марказий Комитет қарор қилди:

1. Чехословакия Коммунистик партияси конференциясининг қуйидаги қарорлари тасдиқлансин: а) Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956-1960 йилларга мўлжалланган иккинчи беш йиллик плани тўғрисидаги директивалари, б) конференция резолюциялари, в) Чехословакия Коммунистик партияси уставига киритиладиган баъзи ўзгартишларнинг проекти.

2. Братислав Крутина қишлоқ хўжалиги министри вазифасидан чақириб олинсин ва у Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари қилиб тайинлансин.

3. Чехословакия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Марказий Комитет Сиёсий бюросининг таклифига биноан, баъзи министрликларнинг бирлаштирилишини маъқуллади.

КЎЗГА КЎРИНГАН ЭМИГРАНТ ПОЛЬШАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ВАРШАВА, 15 июнь (ТАСС). Лондондаги поляк эмигрантлар ҳукуматининг собиқ бош министри С. Мацкевич эмиграциядан Варшавага қайтиб келди.

Ўзбекистон IX спартакиадаси ёпилди

Суратда: 1. Ўзбекистон IX спартакиадасида ғовлар орқали 3000 метрга югуришда янги рекорд қўйган **Турсун Исмоилов** ғовдан сакрамоқда. 2. Спартакиада қатнашчиси — хотин-қизлар командаси 800 метр масофага югурмоқда. **Б. Мазур** фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

15 июнда Ўзбекистон тўққизинчи спартакиадаси тамом бўлди. Спартакиада республика ёшларининг СССР халқлари Спартакиадасига тайёрлигининг муҳим кўриги бўлди.

Спартакиаданинг сўнгги кунида енгил атлётикачилар спортнинг бирқанча мураккаб турлари бўйича мусобақалашдилар ҳамда республика миқъёсида яна уч марта янги рекорд қўйдилар. Ўттиз километр масофалик кичик марафон югуришида республика чемпиони деган фахрий унвонни олиш учун жиддий кураш бўлди. Тошкентлик В. Смислов бу масофани 1 соат 46 минут 03,4 секундда ўтиб, биринчи ўринни олди. Тошкентлик спортчи Т. Исмоилов ғовлар орқали 3000 метрга югуришда республика янги рекордини қўйди. Самарқандлик ёш спортчи И. Пресс хотин-қизлар учун пятиборье мусобақасида ғолиб чиқди. У 3941 очко тўплаб, катта ёшдаги қизлар учун янги рекорд қўйди. Ўша куни СССР спорт мастери Ф. Ҳасанова (Тошкент) 800 метр масофани 2 минут 13 секундда босиб ўтиб, яна бир рекорд қўйди.

Спортнинг бошқа турлари бўйича ҳам ғолиблар аниқланди. Найза ирғитишда тошкентликлардан А. Холманская ва Ю. Красильников ғалаба қозондилар. Ғовлар орқали 400 метр масофага югуришда В. Пуцков (Тошкент) биринчи бўлди. Десятиборьеда Ю. Красильников (Тошкент), югуриб келиб уч марта сакрашда С. Ряховский (Тошкент) ғалаба қозондилар. Республика пойтахтининг спортчилари хотин-қизлар учун 4х200 ва эркаклар учун 4х400 метрли эстафетада ҳам биринчиликни олдилар.

Спортнинг бошқа турлари бўйича ҳам мусобақалар туғади. Тошкент командалари баскетбол, волейбол, сув полоси, классик ва эркин курашда ва отиш мусобақаларида ҳам ғолиб бўлиб чиқдилар.

Кечқурун Горький номли маданият ва истироҳат боғининг театрида спартакиаданы тантанали суратда ёпиш маросими бўлди. Жиддий спорт курашининг натижалари эълон қилинди. Олти кун ичида республика миқъёсида 25 та янги рекорд қўйилди ҳамда енгил атлётика, штанга, сузиш, велосипед спорти бўйича янги ютуқларга эришилди. Спартакиаданинг олти қатнашчиси СССР спорт мастери номини олиш учун зарур бўлган нормани бажардилар.

Тошкент спортчилари команда зачётида биринчи ўринни ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма мукофотини олдилар. Самарқанд областининг командаси иккинчи ва Фарғона областининг командаси учинчи ўринга чиқдилар. Спортнинг турли хиллари бўйича ғолиб чиққан командаларга тантанали вазиятда кўчма мукофотлар ва дипломлар топширилди.

Спартакиаданинг бош судьяси П. Коновалов ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Мусобақалар жиддий кураш вазиятида ўтди ҳамда яхши натижалар берди. Кўпгина талантли ёшлар аниқланди. Бу ёшлар тегишли тайёргарлик кўрсалар СССР халқлари Спартакиадасида ҳамда бошқа Бутуниттифоқ мусобақаларида республикамизнинг шарафини муваффақиятли равишда ҳимоя қилаоладилар.

Республикадаги баъзи областлар, масалан Хоразм ,Наманган, Қашқадарё областлари спортчиларининг спартакиадага тайёргарлиги қониқарсиз бўлганлигини айтиб ўтиш керак. Қорақалпоғистон АССР коллективи ўз имкониятларидан тўла фойдаланаолмади. Енгил атлётиканинг бирқанча мураккаб хиллари — ғовлар орқали югуриш, сакрашлар, снарядлар ирғитишнинг қолоқлиги сезилмоқда.

Энг кучли спортчилар СССР халқларининг бўлажак спартакиадасида Ўзбекистон шарафини ҳимоя қиладиган терма командa составига киради. (ЎзТАГ).

Афғонистон маориф ходимлари делегацияси Ўзбекистонга келди

Афғонистон маориф ходимларининг СССРда меҳмон бўлиб турган делегацияси 16 июнда Тошкентга келди.

Тошкент аэродромида меҳмонларни Ўзбекистон ССР маориф министри И. К. Қодиров, Республика Маориф министрлигининг масъул ходимлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар. Пионерлар меҳмонларга гулдасталар тақдим этдилар.

Афғонистон маориф ходимлари Ўзбекистонда бир неча кун бўладилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ХОДИСА

1092-сон дело

...Бу воқиа шу йилнинг 22 апрелида рўй берди. Кечқурун тахминан соат 21 ларда Табиат музейи яқинидаги остановкада турган такси ёнига яхши кийинган 3 номаълум йигит яқинлашди. Улар автомашинанинг бўшлигига ишонч ҳосил қилгач, шофер Черноусовдан ўзларини Ниёзбек кўчасига элтиб қўйишни сўрадилар. Черноусов номаълум кишиларни автомашинага хушмуомалалик билан таклиф этди, машинани ҳаракатга келтирди ва юқорида айтиб ўтилган кўча томон йўл олди.

Машина Ниёзбек кўчасига етиб келган эди, пассажирлардан бири сўради:

— Обсерватория қаердалигини биласанми?

— Биламан!

— Биз ўша ерга боришимиз керак!

— Хўп бўлади.

Машина Астрономическая кўчасига етиб келиб тўхтаганида, унда ўтирган пассажирлар шофернинг бўйнига шнур-сиртмоқ ташладилар. Улардан бири дарҳол машина ҳайдовчининг чўнтакларини тита кетди, ёнидаги пулини, паспортини ва шоферлик гувоҳномасини олиб бўлгач, унга 10 минут давомида қимирламай тек туришни буюрди. Шундан сўнг уччала пассажир машинадан тушиб, бир зумда кўздан ғойиб бўлди. Улар Обсерватория боғи районига яшириндилар.

2 май куни ҳам худди шундай воқиа такрорланди. Икки номаълум киши Пушкин кўчасидаги бензин колонкаси ёнида, шофер Тимонин ҳайдаётган «ЕФ 73—25» номерли автомашинани кира қилиб, ўзларини Тимирязев кўчасига олиб бориб қўйишни сўрадилар. «Пассажирлар» Тимирязев кўчасига бориб етгач, Тимонинга худди Черноусовга ишлатган усул билан ҳужум қилдилар, унинг пулларини ўлжа қилиб, тезда қочиб кетдилар.

Жиноят юз берган территорияда жойлашган 8-милиция бўлимининг ходимлари мазкур жиноятнинг ҳеч қандай номи-нишонсиз содир бўлганидан ва олдини ололмаганликларидан кўп хижолат бўлдилар.

Ҳар куни:

— Бу жиноятлар ҳақида ҳеч қандай гап-сўз йўқ, деган бир хилдаги хабарлар келиб турди.

— Барча маълум жойларни ва шахсларни текшириб кўрдик.

— Ҳа, роса қидирдик, бироқ ҳеч қандай номи-нишон топа олмадик, — деб таъкидладилар 8-милиция бўлимининг ходимлари.

Хавф-хатарсиз, эркин юрган безорилар эса, янада оғирроқ жиноятларни қилишда давом этдилар.

Шу йилнинг 6 май куни Асакенская кўчасида тўрт номаълум киши такси шофери Стрижковдан 1- Белинский кўчасига элтиб қўйишни илтимос қилди. Улар белгиланган жойга етиб келгач, Стрижковнинг бўйнига телефон кабелини ташлаб, уни бўға бошладилар. Аммо шофер қараб турмади, у жиноятчиларга қаршилик кўрсатди. Бу вақт номаълум кишилардан бири пичоқ санчиб, шоферни ярадор қилди. Лекин Стрижков таслим бўлмади, аксинча қаршилик кўрсатишда давом этди ва ниҳоят босқинчилар ҳужумидан қочиб қутилди.

Жиноятчилар ҳар бир жиноятдан сўнг из қолдирмаслик учун жиноят содир бўлган жойдан бироз узоқлашгач, дарҳол бошқа транспортни ёллаганлар ва тезда ғойиб бўлганлар. Бу ҳол милиция бўлими ходимларига уларни қидириб топиш учун анча қийинчилик туғдирди.

Аммо бундай аҳволга чидаб туриш асло мумкин эмас эди. Шунинг учун Тошкент шаҳар милиция Бошқармаси жиноят қидирув бўлимининг ходимлари бу жиноятларни очиш ишини ўз қўлларига олдилар. Жиноятни тезда очиш вазифаси шаҳар жиноят қидирув бўлимининг энг яхши ходимларидан Гончар, Гуртовенко ва Измайлов ўртоқларга топширилди.

Ҳар уччала жиноят ҳам бир хил вазиятда бўлиб ўтган эди, жабрланган кишилар эса жиноятчи шахслар ҳақида бир-бирига ўхшаш фикр ва белгиларни айтардилар:

— Уларнинг ҳаммаси ёш, яхши кийинган, миллати ўзбек. Ташқи кўринишидан студент ёки интеллигентларга ўхшайдилар, — дер эдилар улар.

Обсерватория районида ташвишлантирувчи муҳит вужудга келди. Тошкент шаҳар милиция Бошқармасининг раҳбарлиги ўз территориясида оғир жиноятнинг содир бўлишига йўл қўйган ва бу жиноятни ўз вақтида оча билмаган 8-милиция бўлимининг бошлиғи Ишченко ва унинг ўринбосари Аъзамов ўртоқларнинг ҳаддан ташқари фаолиятсизлигига чидаб тура олмади. Улар бепарволиклари учун ўз вазифаларидан бўшатилдилар.

Жиноят қидирув бўлимининг юқорида номлари айтилган ходимлари шоферларни талаш билан шуғулланган «Зверь» лақабли жиноятчини қўлга тушириш ишини жадал бошлаб юбордилар. Аммо «Зверь»ни аниқлаш иши осон бўлмади.

«Зверь» ови қизиб кетди. Жиноят қидирув бўлимининг картотекаси ишга тушди:

— «Зверь» 45 ёшда, деярли бир йилдан буён жиноий ишлар билан шуғулланмайди. Демак, бу эмас.

— Бошқа «Зверь» 30 ёшда, мўйлабли, саводсиз. Демак, бу ҳам эмас.

— «Зверь» ҳеч қачон галстук тақмаган, студентга ўхшамайди, миллати рус. Демак, бу ҳам эмас.

Жиноят қидирув ҳисобида «Зверь» лақабли бир неча жиноятчилар туради. Бироқ улар ёши, бўйи, хулқ-атвори ва бошқа томонлари жиҳатидан ахтарилаётган жиноятчиларга ўхшамайди. Бу ҳол «Зверь» лақаби остида янги жиноятчининг пайдо бўлганидан дарак берарди.

Кейинчалик янги «Зверь»нинг ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланмайдиган, ўз вақтини обсерватория боғида карта ўйнаш билан ўтказадиган ёшлар ўртасида айланиб юриши аниқланди. Унинг хусусан коммунист Кривохижиннинг ўғли Евгений билан танишлиги маълум бўлди.

Евгений милиция бўлимига таклиф этилди Аммо у ўзининг «Зверь» билан таниш эканлигини мутлақо тан олмади. Фақат келтирилган далиллар ва ота-онасининг таъсири остидагина у «Зверь»нинг асли исми ва фамилиясини айтиб берди.

Эртасига «Зверь» милиция бўлимига таклиф қилинди. Бу, 1936 йилда туғилган, яқинда ошпазлик техникумини тамомлаган ва Тошкент темир йўлининг вагон-ресторанида ошпаз ёрдамчиси бўлиб ишлаган Мирсолиҳ Зиёмуҳамедов эди. Унинг акаси кўчаларда кишиларни тунаш билан шуғуллангани учун 1955 йилда қамоққа олиниб, ҳукм қилинган эди.

Шундай қилиб, жиноят очилди. Диққат билан тўпланган далиллар ва далил бўлувчи буюмларни тўплаб хулоса чиқариш натижасида юқорида айтиб ўтилган жиноятларни қилган жиноятчилар қамоққа олинди. Яқин кунларда 1937 йилда туғилган, Тошкент педагогика институтининг 1-курс студенти Мирозод Мирбатаев, 1937 йилда туғилган, экскаватор заводининг токари Эркин Отамирзаев, 1932 йилда туғилган, медицина техникумининг 4-курс студенти, ўғирлик қилгани учун аввалари бир неча бор судланган Қудрат Умаров суд олдида жавоб берадилар.

Умаров сўроқ вақтида дастлаб сурбетлик қилиб, гувоҳлик беришдан бош тортди, ҳеч қандай ҳужжатга қўл қўймади, кейинчалик эса: «Сиз ва ҳамкасбларим мени мазкур таловчилар шайкасининг бошлиғи деб айтаяпсизми? Ҳа, мен уларни шоферларни талашга бошлаб олиб бордим, бироқ менинг ана шу ҳамкасбларим бунгача ҳам оғир жиноий ишларни қилиш билан шуғулланиб келганлар. Улар ўзларини камтарин ва софдил йигитлар, деб кўрсатишга уринмай қўя қолсинлар. Улар — таловчилардир» деди.

Тергов натижасида Мирбатаевнинг отаси коммунист Қосим Мирбатаев 16-кечки мактаб директори эканлиги, Отамирзаевнинг отаси Боймирза Отамирзаев агроном бўлиб ишлаши, акаси Наримон Отамирзаев эса Москва шаҳрида прокурор ходимларини қайта тайёрлаш курсида ўқиётганлиги маълум бўлди.

Энди бир савол туғилади: мазкур ота-оналарку ўз болалари тарбиясига ана шундай бефарқ қараган эканлар, хўш юқорида номлари кўрсатилган жиноятчилар ишлаб ва ўқиб турган жойлардаги комсомол ташкилотлари, жамоатчилик, уларнинг ўртоқлари нега фаолиятсизлик кўрсатдилар. Ватан олдидаги ўз муқаддас бурчларига нисбатан масъулиятсизлик қилдилар. Шаҳар партия ташкилотлари ёшлар тарбияси учун жавобгар кишилардан масъулият талаб этишлари керак.

И. ҚАЛАНДАРОВ,
милиция полковниги.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 17 ва 19/VI да **Холисхон**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/VI да кундуз **Қизил гул** («Аленький цветочек»), кечқурун премьера **Марварид қидирувчилар** (ўзбек тилида), 19/VI да **Кармен**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/VI да **Азиз ва Санам**, 18/VI да Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида — **Катта концерт**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз **Ўлмас гарнизон**, кеч соат 6 ва 8 да **Испания майдонининг қизлари**, кеч соат 10 да **Қизил ва қора** (1 ва 2-серия).

«ИСКРА» — кеч соат 8 — 20 минутгача **Испания майдонининг қизлари**, кеч соат 9 дан **Ўлмас гарнизон**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Испания майдонининг қизлари**, кечқурун **Ғийбат мактаби**.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Испания майдонининг қизлари**, кеч соат 10 да **Маскарад**.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК» — **Испания майдонининг қизлари**.

«ИСКРА», (Кафанов номли парк) — **Леди Гамильтон**.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА
(ёзги театр)
17 июнда
КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти **Қори Яқубов**, эстрада солистлари **Жуманазар Бекжонов**, **Зайнаб Полвонова**, **Фахриддин Содиқов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ҳалима Раҳимова** ва бошқалар қатнашади.

Программани **Ғулом Тожиаълоев** олиб боради.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Газета ва журналларга

1956 ЙИЛНИНГ 2-ЯРМИ УЧУН

обуна қилиш давом этади

ГАЗЕТАЛАР:

«Қизил Ўзбекистон»,
«Правда Востока»,
«Ўзбекистони сурх»,
«Тошкент ҳақиқати»,
«Тошкентская правда»,
«Совет Ўзбекистони маданияти»,
«Ёш ленинчи»,
«Комсомолец Узбекистана»,
«Ленин учқуни»,

ЖУРНАЛЛАР:

«Ўзбекистон коммунисти»,
«Агитатор блокноти»,
«Блокнот агитатора»,
«Социалистик Ўзбекистон»,
«Муштум»,
«Ўзбекистон хотин-қизлари»,
«Пионер»,
«Шарқ юлдузи»,
«Звезда Востока»,
«Фан ҳақида суҳбатлар»,

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари».

Рангли фотоплакатлар серияси.

Обуна «Союзпечать» ва почта бўлимларида, ўқув юртлари, муассаса, фабрика-завод, МТС, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари ҳамда почтальонлар томонидан қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 03547. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1458.